Թ. ՏԱՐԻ 2652 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 17 ՏՐԷ 4385 25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1892 18 ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ 1340 ՇՈՐԵԲՇԱԲԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՇԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درسعادت دولت علیه عزیزه آره‌ولك اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐՇԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳՐԻ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դրամական արժէք	150
» »	Վեցամեայ » »	75
» »	Եռամեայ » »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան Ֆրանկ	56
» »	Վեցամեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի		2
Դատարաց թղթատարի ծախքը Միջոցեալ	Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ես չի տուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅԵՄԲ. 25/7 ԴԵԿՏ. 1892

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆ Ի ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱՑԻ ՕՐԻՆՔ

Ցայսմիկ է թէ Հունգարիոյ մէջ ամուսնական խնդիրը պատճառ եղաւ Սաբարի կոմսի նախարարութեան անկման, որպէս Ֆրանսայի մէջ Բանամայի հետաքրքրաշարժ խնդիրը պատճառ եղաւ Պ. Լուպէի վարչութեան տապալման, և թէպէտ Հունգարիոյ մէջ Տքթ. Վէքերլէ որոշ հիմնագրով նոր նախարարութիւն մը կազմեց, մինչ կը գրենք այս տողեր յայտնի չէ տակաւին թէ Ֆրանսայի մէջ ո՛վ պիտի ըլլայ նոր վարչապետն, ո՛րպիսի տարբերէ պիտի կազմուի նոր նախարարութիւնն, և ինչ ուղղութեան պիտի հետեւի։

Կալիմպերդի գերապայծառ Հռոմայ Եկեղեցւոյն ամենէն հմուտ և ամենէն քաղաքագէտ եկեղեցականներէն մին է, և բաւական ժամանակէ ի վեր կը վարէ նուիրակի պաշտօնն ի Վիեննա։ Հունգարիոյ ամուսնական խնդրոյն առթիւ, Վատիկանի հայեացքն և կաթոլիկ եկեղեցւոյ վարդապետութիւնն հետեւեալ կերպիւ բացատրեց մաճառխմբագրապետի մը։

«Հռոմայ Աթոռը մէկ օրէն միւսը կարծիք չի փոխեր, և Հունգարիոյ մէջ լուծման սպասող մեծ խնդիրը նոր չէ մեզ համար։ Քաղաքային ամուսնութեան խնդրոյն մէջ Եկեղեցւոյ տեսակէտն ամեն ժամանակ և ամենուրեք նոյն եղած է։ Ամուսնութիւն Եկեղեցւոյ խորհուրդ հռչակեցաւ Տրիտենդեան Եկեղեցական Ժողովոյն մէջ։ Ասոր կամ անոր գործին յարմարելու համար չենք կրնար փոխել այս տեսակէտս։ Կաթոլիկաց համար խնդիրը վարդապետական է, և վարդապետութիւն մը խնդրոյ տակ չի կրնար թողուիլ։

«Բայց Հռոմ բացարձակ փակուած չէ ժամանակիս պահանջումներուն։ Քաջ գիտենք որ ժամանակները կը փոխուին։ Ո՛չ եւս մինակ մնացած ենք, ինչպէս էինք Միջին Դարուց մէջ։ Ներկայ ժամանակիս մէջ ո՛չ միայն կաթոլիկներու այլ և ուրիշ դաւանութենէ մարդոց զիջումներ ընելու տրամադիր կը գտնուինք։ Քաղաքային արձանագրութիւն չհարեկեր զմեզ։ Կը հասկնանք որ ինչ ինչ նկատումներով Պետութիւնն հարկադրեալ է քաղաքային արձանագրութիւն մը բռնել։ Գիտենք որ ամուսնութիւնն ինչ ինչ հետեւանքներ ունի զորս դատել կոչուած են քաղաքային իշխանութիւնք, օրինակի համար ժառանգութեան իրաւունք, կնոջ օժիտն, ևն։ Խնդրոյն նիւթական կողմին վրայ, Պետութիւնը կրնայ նկատել ամուսնութիւնն իբրեւ քաղաքային պայմանագրութիւն մը, և ըստ այնմ վարուիլ։ Այլ ցորչափ խնդիրը կաթոլիկ ամուսնութեան վրայ է, Պետութիւնն իրաւունք չունի միջամտելու։ Եկեղեցական խորհուրդ մէ այդ, որ բոլորովին Եկեղեցւոյ կը վերաբերի։

«Հռոմ երբեք չէ ճանչցած քաղաքային իշխանութեանց առջեւ կնքեալ ամուսնութիւններն, և երբեք վաւերական չպիտի համարի զայնս։ Այդ մոռք ամեն ոեղեր ի զուր են։ Ի Ֆրանսա քաղաքային ամուսնութիւն մուծուեցաւ աւելի քան դար մը յառաջ, և սակայն ամուսնութեանց 97 առ 100ն Եկեղեցւոյ ձեռամբ կը կատարուին հոն։ Ամուսնացողաց նախապէս քաղաքային իշխանութեան առջեւ պայմանագրութիւն մը կնքելու հարկադրուիլը չի գրգռեր ժողովրդեան կրօնային զգացմանց, բայց Եկեղեցին ինք երբեք նուիրագործած չէ այս վիճակ ի Ֆրանսա, Պելժիա, կամ Գերմանիա։ Եկեղեցին կընայ ընդունիլ այն տեսակ քաղաքային ամուսնութիւն միայն որ կայ Սպանիոյ, Անգլիոյ և Ամերիկայի մէջ։ Այս մասին Սպանիոյ հետ բանակցութիւնք ի Հռոմ իմ ձեռամբ կատարուած էին, և գիտակցաբար կրնամ խօսիլ։ Սպանիոյ մէջ կացութիւնն այս է։—Օրէնքը վաւերական կը ճանչէ կաթոլիկ եկեղեցեաց մէջ կատարուած ամուսնութիւնը։ Քաղաքային իշխանութեան ներկայացուցիչը ներկայ է հարսնիքին, և նոյն իսկ եկեղեցւոյ քաղաքային տումարին մէջ կ'արձանագրէ ամուսնութիւնը։ Սոյն միջոցով գոհ կը մնան երկու կողմերն ալ, Եկեղեցին և Պետութիւնն։ Ինչո՞ւ համար Հունգարիոյ մէջ նոյն դրութիւնը չէր ընդունիր։ Իմ հաստատ համոզումս է թէ ակէ աւելին չպիտի կրնաք ընել։ Ցայսմ մասին ամեն կաթոլիկներ միացեալ են, աշխարհականք և եկեղեցականք, հասարակ կղերն և եպիսկոպոսութիւնն։ Հռոմ և արքայական իշխանութիւնն։ Ընդհանուր կաթոլիկութեան նուիրական մէկ դատն է այս։»

Նոր նախարարապետին հիմնագրոյն ակնարկելով, նուիրակն յարեց։

«Հունգարիոյ քաղաքային ամուսնութեան խնդիրը պատրաստելի կառավարական օրինագծին մանրամասնութեանց խմբագրութենէն կախում ունի։ Սակայն ոչ ոք անկէ անդին կրնայ անցնիլ։»

* * *

Թղթակցին Վիեննայի թղթակիցն, յիշելով այս խօսակցութիւնն, կը ծանուցանէ թէ՝ Վատիկանի այս արամադրութեանց գերմամբ՝ երկար պաքար մը կը պատրաստուի ընդ մէջ հունգարական նոր վարչութեան և Վատիկանեան իշխանութեան, ինչպէս Գերմանիոյ եւ Ֆրանսայի մէջ տեղի ունեցած է պարբերաբար։

ԱՒՍՏՐԻԱ լուիկ մնչիկ ի գլուխ կը հանէ իւր դրամական բարենորոգման կարեւոր գործը։ Կը յիշուի թէ երկուց Խորհրդարանաց քուէարկել տրուած ծրագիրներն համեմատ, Աւստրիոյ և Հունգարիոյ կառավարութիւնք Թղթադրամի շրջաբերութիւնը կը քառնան քչիկ քչիկ, և նոր ոսկի և արծաթ դրամներ կը կարեն, դրամական շրջաբերութեան հիմն ոսկւոյ վրայ դնելով։ Բան գործ չունի նէ թող Պրուսէլի Դեսպանախորհուրդն ալ ճար ու ճարակ մտածէ արծաթն ալ ոսկւոյ հետասար դրամ ընծայելու։ Աւստրիա-Հունգարիա ոսկին կը ճանչէն հիմն, և անցեալ շաբթուն իսկ Վիեննայի գանձային պաշտօնէութիւնը 400,000 ֆիորինի հնդկական ոսկի ձոյ գնեց, Պետական Պանքային ձեռամբ, որով օգտտոսի սկիզբէն ի վեր գնուած ոսկւոյն գումարը բարձրացաւ 39,700,000 ֆիորինս։ Ոսկւոյ մեծաքանակ գումար մ'ալ արդէն ենայեար կայ թէ Աւստրիոյ և թէ Հունգարիոյ պետական գանձարաններուն մէջ, որ հեռագիրներ ոսկի դրամ կորելու կը ծառայէ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ.—Անգլիոյ դրամական շրջաբերութեան մէջ արծաթն յարգ չունի, Արծաթն որ երբեմն հոմանիշ էր Հարստութեան 40 շիլինէ կամ երկու անգլ. ոսկիէ վեր գումարներու համար կարելի չէ արծաթ տալ Անգլիացւոյ մը։ Պէտք է ոսկի տալ, կամ ոսկւով վճարելի թուղթ։ Իսկ Հնդկաստանի մէջ, բանուկ դրամն արծաթ է, և հոն ալ աթէրլին ոսկին երբեք չեն տեսներ, ինչպէս վեր հրապարակց վրայ պիտէրլիսէ, քրիվեցէ և նատուլեսնէ զատ ուրիշ ոսկի դրամ ուրեք կը տեսնես ընթացիկ առուտուրներու մէջ։ Ի Հնդկաստան, ոսկին անծանօթ է սովորական առուտուրի մէջ, և ամեն պարտքեր կը վճարուին արծաթով, կամ արծաթով հաստատելի պանքոտսով։ Ի Ֆրանսա, 1873էն առաջ, արծաթ և ոսկի անտարբեր կը գործածուէին։ Ֆրանսական Փոխարանացը դրամ կը կարէր բոլոր արծաթն և ոսկին զոր իրեն բերէին անհատներն, և պարտականը, թէ՝ ոսկեակ և թէ դեղին նորահատ դրամներն ընդունելով, իւր պարտքը կը վճարէր ո՛ր դրամով որ ուզէր։ 1873էն ի վեր հոն ալ այս դրութիւն վերցաւ, Փոխարանացն արծաթ դրամ կոխելը դադրեցուց, ինչպէս քանի մը տարի առաջ դադրեցուց Օսմանեան Փոխարանացն ալ։ Եւ թէպէտ Ֆրանսա անդամ է Լատինական Միութեան յորում արծաթ դրամն որոշեալ դիրք մ'ունի, բայց ի Ֆրանսա գործնականապէս ոսկեդրամի դրութիւնը կը տիրէ հիմա։

Ի ՌՈՒՍԻԱ.—Էքսաերինոսլաւի նահանգին Պահմնիդ քաղաքէն ամուսնական արկած մը կը ծանուցուի։—Քանանեայ նոսար մը սէր կապած էր ազգատիպ աղջկան մը, որ փոխադարձապէս կը համակրէր իրեն։ Որոշեցին ամուսնանալ։ Բայց երիտասարդին հայրն ընդդիմացաւ։ Սիրահարք մտադրեցին անձնասպան ըլլալ։ Նոսարը բէվոլվէր մը գնեց, և գնտակ մը իւր սիրուհւոյն կուրծքն արձակելէն ետեւ, երկրորդ գնտակն իւր սրտին ուղղեց։ Թէև երկուքը ծանրապէս վիրաւորեցան, ո՛չ մին մեռաւ, եւ երեք ամիս հիւանդանոցի մէջ դարմանուելէն ետեւ, ու մահուան դռներ անցուցանելէն ետեւ, իրենց ապաքինեալ արձակեցան, ապրելի քան երբեք միտքերնին դրած ըլլալով ամուսնանալ։ Նոյն միջոցին դէպքն ամենուստ իմացուած էր։ Այլ եւս ոչ ոք ընդդիմացաւ, եւ իրենց հարսանեաց առթիւ մեծ բազմութիւն ներկայ գտնուեցաւ, Ջերմ համակրանք արտայայտելով հարսին և փեսին, որոյ դէմքին վրայ դեռ եւս կերեւէր նստացած վերքին տկարութիւնը։

Ի ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— Վիլհէլմ կայսր Ռայխսթակի գիւանին անդամներն ընդունելով, քաղաքական խնդիրներու ակնարկութիւն չըրաւ այս տարի, հաւանօրէն զի նոր եղած էր ակոզուէն, ուր կը մնար մի քանի օրէ ի վեր, պատուութեան մը հետեւանօք։ Կայսրը միայն հնտախսի վրայ խօսեցաւ։ Ռայխսթակի դեր-նախագահ Պ. Պաումբախի ուղղելով խօսքն, հարցուց թէ Ցանցիկի հնտախսն ինչ վիճակի մէջ է, և պահանջեց որ օրէնք մը գրուի՝ հմաճարակներու առաջքն առնելու և ջուրերը մաքուր պահելու համար, և քննադատեց Համբուրգի իշխանութեանց ընթացքն որք ծածկեր էին իրենց քաղաքին մէջ պատահած հնտախտի առաջին դէպքերն, և այսու պատճառ եղեր էին համաճարակին յառաջացման ու ծաւալման։

ՏԱԳՆԱՊՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ.— Ֆրանսայի նախարարական տագնապին վրայ հեռագրեալ հեռագրերն ստացած ենք երեկ իրիկուն։

ՓԱՐԻԶ, 5 Դեկտ.—Պ. Պ. Տրվէլ և Լուպէ մերժած ըլլալով նոր նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը, կ'ըսուի թէ Պ. Բառնս անդամ մ'ուս պիտի դիմէ առ Պ. Պրիսոն կամ առ Պ. Ռիպօ։

6.—Պ. Բառնս հրաւիրեց զՊ. Ռիպօ նոր վարչութիւնը կազմելու։

—Կ'ըսեն թէ Պ. Ռիպոյի նախարարութեան մէջ պիտի գտնուին ամեն անդամք նախորդ նախարարութեան, բայց ի դատական նախարար Պ. Ռիքարէ և առեւտրական նախարար Պ. Ռոշէ։ Կրթական նախարար Պ. Պուռժուա դատական նախարար պիտի ըլլայ, Պ. Սառիէն առեւտրական նախարար պիտի ըլլայ, և Պ. Շարլ Տիւբիւի կրթական և գեղարուեստից նախարար։ Միւս նախարարք իրենց պաշտօնին վրայ պիտի մնան։ (Ուրեմն, Պ. Լուպէ եւս չպիտի անդամակցի նոր վարչութեան։)

ԲԱՆԱՄԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ.—Երեսփ. ժողովն սաստուր մեծամասնութեամբ մերժեց այն առաջարկ թէ խորհրդարանական քննիչ յանձնաժողովոյ նիստերու օրագրութիւնն ամեն օր հաղորդուի լրագրութեան ի հրատարակութիւն։

Երեսփ. ժողովն 182ի դէմ 333 քուէով ընդունեց այն առաջարկութիւն թէ խորհրդարանական քննիչ յանձնաժողովոյն հարցաքննիչ դատաւոր մը կցուի լուսագրոյնս հարցաքննելու համար ներկայացող վկայներն և այն ամեն անձեր որոց վրայ կասկած կայ թէ դրամ ընդունած ըլլան Բանամայի սընտուկէն։

ՆՈՐ ԳՐԵԱՆՔ

ՏԵՂԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Այն ամեն հեղինակներն ու Խարզմանիչներն, որք իրենց երկասիրութիւններն երկերկու օրինակ յանձնեն Լրագրոյս խմբագրութեան, երեք անգամ անոնց ծանուցումն հրատարակուած պիտի տեսնեն Դ. էջին մէջ հինգ տողով։ երեք անգնդէն աւելի հրատարակելի կամ ընդարձակ ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ կան։

Բանալի սամ. լեզուի կամ գործնական դամասօտ բերականութիւն, դպրոցաց համար շատ առնողներուն %20 զեղչ։ Կեդրոնատեղի Զարեհ Թորոսեան գրատունը։
Պահեստ Գալաթիոյ, գին 4 դրշ։ 337 3—3

Զամանաստ Քերականութիւն օսմ. լեզուի, ուր պարզ կերպով բացատրուած են օսմ. պարսկ. արաբերէն լեզուաւ կանոնները։ Ա. Տպագր։ Տպագր. Ն. Պէրպէրեան. գին 3 դրշ։
343 3—3

Ցուէր կաղանդի, Գիտական Զուարճալի Զբօսանք, կը պարունակէ 60 հրահանգ եւ 53 գեղատիպ պատկերներ։ Գին 5 ղրուշ, տասը հատը մէկտեղ առնողներուն համար հարիւրին բառասուն զեղչ։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՊՐՈՒՍԱՑԻ

Թողեալ հասոյթից ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ շերամաբոյծներուն թէ 1891 ին Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանն ընդունուող աշակերտները լրացուցած ըլլալով իրենց երկամեայ դասընթացը, ուսումնաւարտի քննութիւն անցուցին քննիչ մասնախմբին առջեւ, քննութիւն որուն հետեւանօք 33 աշակերտներէն 31 ը վկայականներ ընդունած են, երկու առաջինները Մէհմէտ Սալիհ և Օհան Ցակոբեան էֆէնտիները՝ իւրաքանչիւրն իբր վարձատրութիւն ստացած է մանրադէտ մը, շերամաբուծական վարժարանին կանոնագրին համաձայն։

Վկայական ընդունողներն են Մէհմէտ Սալիհ էֆէնտի, Պրուսացի, 26 տարու, Պ. Պ. Օհան Ցակոբեան, Սէօլէօզ-Կէմիկիցի, 27 տարու, Յովհաննէս Փափագեան, 35 տարու, Յովհաննէս Զիլինկիրեան, Պանորմացի, 25 տարու, Տիմիթրի Քարիոլոյու Միհալճցի, 20 տարու, Ալիքսան Ղուկասեան, Պրուսացի, 24 տարու, Կարապետ Զիւմբիւտեան, Ինէկէօլցի, 21 տարու, Բերակէվի Քրիստիէ, Պրուսացի, 22 տարու, Լէֆթէր Նէմէնիճիոլու, 20 տարու, Միհրան Քիւրքճեան, Պալըքէսէրցի, 20 տարու, Պետրոս Նիկողոսեան, Կեմիկիցի, 26 տարու, Թագուոր Մանիկեան, Միհալըճցի, 21 տարու, Վարդան Տալեան, Պիլէճիքցի, 20 տարու, Հալիմ Քօշօղլու, Աստապարցի, 20 տարու, Եորկի Կրամաթիա, Սելանիկցի, 21 տարու, Փեթրո Ռուսօ, Պրուսացի, 26 տարու, Սրբիոն Վանվա, Մուսանիացի, 23 տարու, Տիմիթրի Մուպաչիրօղլու, Պալըքէսէրցի, 20 տարու, Գէորգ Քիւթիւրեան, Պաղչէճիքցի, 21 տարու, Միսաք Թասմաճեան, Կէմլիկիցի, 21 տարու, Նազարէթ Տէր Յովհաննէսեան, Արսլանպէկցի, 28 տարու, Նիքոլա Եօրկօքուլոս, Պրուսացի, 44 տարու, Ստեփան Կիւմիւշկիրտան, Սէօլէօզցի, 44 տարու, Անասթաս Միսթաքիտէս, Պրուսացի, 36 տարու, Վէհբի էֆ. Պրուսացի, 26 տարու, Բանանի Թէոտորիտէս, 20 տարու, Լեւոն Քարիպեան, Քուրտ-Պէլէնցի, 22 տարու, Բաթօն Սապահիպէս, Հապէցի, 19 տարու, Եանքօ Բրօթիվիտէս, Պրուսացի, 32 տարու, Մէհմէտ Ճէմալ էֆ. 27 տարու, Լմին էֆ. 35 տարու։

Պրուսայի շերամուծական վարժարանին վկայեալ աշակերտներուն թիւը մինչեւ հիմայ կը հասնի 94ի։

Վերջին ծանուցումով մը պիտի ծանուցուի վարժարանին բացումը յառաջիկայ տարեբերձանին համար։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս 21 Նոյեմբ. 92

ՄԵԾ ՄԱԹԵԱՆՈՑ ԴԱՇՆԱԿԻ
Հիմնեալ 1889 ին
Ե. ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Բերա Մեծ - Փողոց, թիւ 10 Բաստած Գրիսթաքի,

Նոյն Բաստաժին մէջի մաթեանոցը կը կրէ թիւ 6։

Վաճառում եւ գնում, փոխանակութիւն և վարձում, դաշնակադրարում և նորոգում, գաւառաց կողմէ յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին և կը դրկուին։

ԴԱՇՆԱԿՆԵՐ, Փարիզի ամենալաւ գործարաններէն, այնպիսի գիներով որ ամեն մրցում կը ջրէ։ Սրահի քոնսոլաւոր դաշնակներ, կրկին ջահերով, երկաթէ շրջանակով, ուղղահայեաց լարերով, փղոսկրէ ստեղնաքանով, Ֆրանսական պատրաստութիւն Հ. Քլայն վաճառատան, տասը տարուան համար երաշխաւորեալ, 30 օսմ. ոսկւոյ, սիրուն աթոռակով մը և չորս պատուանդաններով (Քլայն վաճառատունմինչեւ ցարդ քսան ոսկեայ և արծաթեայ չքագրամ և պատուոյ հինգ վկայական ընդունած է)։

Համակ ոսկեզօծ դաշնակ մը ուղղահայեաց ագուռը (հնութիւն)։—Համակ յախճապակի հայելիի դաշնակ մը կլավո վաճառատան, յատկապէս շինուած 1889ի ցուցահանդէսին համար,—սրահի դաշնակներ՝ օսկեզօծ և արծաթազօծ նկարներով (Քլայն)։—Երեք օքթաւով դաշնակներ, նուէրի համար. ԻՆՔՆԱՄԱԴԴՈՒԱԿՆԵՐ,—ԲՈՇՏԱՅՕՆ դաշնակներ,—ՏԷՊԼԷՆ դաշնակներ,—ՊՈՒԼ դաշնակներ։

ԵՐԳԻՈՆՔ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ.—Կատարելագործզայ tourne-feuillets գրակալներ,—ինքնաշարժգլ բալներ։—մետաքսեայ գրակալներ,—ամեն տեսակ մէկ կամ երկու երեսով գրակալներ, փայտէ կամ երկաթէ, ոսկեզօծ կամ տեսակներ։

ԱԹՈՌԱԿՆԵՐ, պարզ, զանազան գիներով։—Աթոռակներ քուէնպեէռէ,—Թիկնաթոռ աթոռակներ, նոյն տեսակէ։

Երաժշտութեան պարզ էթաժէռներ, երաժշտութեան էթաժէռներ, նոր դրութեամբ։

Պարզ եւ հնչական չափահարներ, Ֆրանսական պատրաստութեամբ։

Երաժշտակարներ և rouleaux à musique-ներ. յատուկ գրակազմներ,—գաւազաններ, ձայնալարեր, պատուանդաններ, հրարգելներ, ցոլացուցիչներ, ճրագներ, ճրագաբերանոներ, զսպանակաւոր ճրագակալներ, մետաքսանկար կամ ասղնագործեալ ծածկոյթ ստեղնաբանի, յութակի և մանտոլինի պահարաններ, նոյն տեսակէ, դաշնակի կափարշէի ծածկոյթ, սիրուն առարկայներ դաշնակներուն վրայ հաստատելու համար։— protége - pedales, — դաշնակի պիտոյքներ և մանր նիւթեր, Փարիզի մեծագանակ և փոքրագանակ ամենէն հմբաւաւոր վաճառատուն Միլլէր։

Դաշնակներ յանձնարարութեամբ, աւելի աժան գնով քան այն դաշնակներ զորս յանձնակատարք բերել կուտան։
100 ին 10 զեղչ դպրոցաց համար։
329

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»ԻՑ (19)

Է. ՌԻՇԵՊՈՒԴ ԵՒ Է. ԼԻՇՏԸ

ՓԱՐԻԶԻ ԴԻՒՑԱԶՆՈՒՀԻՔ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԳԵՂԱՆԻՆ ԷՆԲԻԴԻԱ

Զոյգ մը ակնոց կը գոցէին իր աչուքները։ Ճերմակ վզկապ մը խաչաձեւ կապուած էր կուրծքին վրայ։ Կնքուղիկ մը կը ծածկէր իր ուսերը։ Այս կերպով կը նմանէր փոքր քաղաքի երէցի մը խնամատարուհիին։

—Կատարեալ հղեր էք, ըսաւ կոմսը։

Քարլօս նստարանին վրայ էր։ Էլիզապէթ կառք նստաւ, որ արագօրէն իջաւ Շանզելիզէէն։

Այն պահուն երբ կառքը կը պտրաստուէր դառնալ Քոնքորտի հրապարակն, Էլիզապէթ կեցուցել տուաւ։

—Ի՞նչ կայ, հարցուց Քարլօս, դուք որ կատարելապէս կը ճանչնաք Փարիզը, Սէն-Ժորժի հրապարակէն չե՞ք թուիր Մուֆթար փողոցը։

—Շիտա՞կ ճամբայ բռնած էք, ըսաւ վերակացուհին։

—Անշուշտ, պատասխանեց յանպատրաստից կառապանն։ միայն թէ Վանտոմ փողոցէն պէտք պիտի ըլլայ դառնալ։

—Ամեն ճամբայ Հռոմ կը տանի, ըսաւ Էլիզապէթ վճռողաբար։ Ուրեմն, շուտ, վազցուցէք կենդանին։

Կառքը մեկնեցաւ կրկին արագութեամբ։

Էնբէռիա Սէն-Ժորժ հրապարակը կը բընակէր։ Քարլօսի ճշմարիտ տեղը կը բնակէր Վանտոմ փողոցը։

Ուրաքանչիւր լուսես իր տեղեկութիւնը տալու և հրամաններ ընդունելու էր։

Առջի օրը, Էլիզապէթ սա բառերը գրած էր։ «Նոր բան կայ··· վազը։»

Եւ Սէն-Ժորժ հրապարակը կ'երթար խոստացած տեղեկութիւնները տալու։

Ներկայանալուն պէս, Էնբէռիային սենեակը մտցուցին զնա։

—Էյ ուրեմն, ի՞նչ կայ, գոչեց մանկամարդ կինը վերամն անդին նետելով և կիսովին նստելով անկողնին վրայ։

—Տիկինն ընդունե՞ց իմ տոմս, հարցուց վերակացուհին փաղաքուշ ձայնով։

—Զորս աննման տողեր, որք բան մը չեն իմացուներ ինձ։

—Բայց իմ այցս կը ծանուցանէի ձեզ։

—Ի՞նչ ըսելիք ունիս ինձ։

—Թէ արժանի եմ ձեր վստահութեան և թէ կը հսկեմ։

—Ցե՞տոյ, ըսաւ Էնբէռիա անհամբերութեամբ···

—Պ. տը Պռոնեի երէկ գիշերուան մէկ մասն անցուց Մօն-Թապոր փողոցը։

—Որո՞ւն տունը։ Գիտե՞ս։

—Այո։

—Բայց խօսէ։

—Տիկինը պիտի տեսնէ թէ կրնայ վըստահ ըլլալ վրաս։

—Մտիկ կ'ընեմ։

—Երէկ առտու, Պ. դերակոմսը նամակ մը ընդունեց։

—Կնոջմէ՞ մը։

—Այնպէս կ'ենթադրեմ։

—Ո՞վ բերաւ։

—Ցանձնակատար մը։

—Ո՞ւսկից կուգար։

—Զըսաւ, բայց հաւանօրէն Մօն-Թապոր փողոցէն։

—Տեսա՞ր այդ նամակը։

—Այո, բայց պահարանով էր և աղէկ մը կնքուած։

—Կնքամոմո՞վ։

—Այո։

—Ի՞նչ կնիք էր։

—Զ մը՝ Իտալերէն կամ Լատիներէն բառով մը։

—Ի՞նչ բառ։

—Զիթթօ։

—Իտալերէն է։ Այդ բառը «լուութիւն» կը նշանակէ։ Ի՞նչ տեսակ գիր էր։

—Բարակ, երկար, լայն։

—Ենթադրութիւնդ իրաւ է։ Կնոջ նամակ մըն է։

—Այնպէս կը կարծեմ։

—Եւ չի կրցա՞ր այդ կնոջ անունն իմանալ։

—Ցանձնակատարը չէր գիտեր կամ թէ չուզեց խօսիլ։

—Պ. տը Պռոնեին այդ նամակն առած ատեն ի՞նչ ըսաւ։

—Նախ, ոչինչ։ յետոյ, երբ կարդաց, գոչեց։ Վերջապէ՛ս։

—Ցե՞տոյ։

—Ամենն այսչափ։

—Ո՞ւր ճաշեց։

—Ապարանը, Պ. տը Ռօսթանի հետ։

—Ապա, Պ. դերակոմսը դուրս եկաւ իր կառքով։

—Ի՞նչ արդուզարդով։

—Երեկոյթի։

—Ո՞ր ժամուն։

—Նատ շատ ինքնուկէսը կար։

—Եւ կէս գիշերէն ե՞տքն եկաւ իմ երեկոյթիս, մտմտեց Էնբէռիա։ Անմիջապէս Մօն-Թապոր փողոցը գնաց։

—Այո, տիկին։

—Ապահո՞վ ես։

—Կառապանէն իմացայ։

—Ուրեմն երեկոյթ մը, հանդէս մը կար։

—Նուագահանդէս մըն էր։

—Հոն տեղները նուագահանդէսի սրահ չկայ։ Մասնաւոր երեկոյթ մըն էր որուն առտուան նամակով կը հրաւիրուէր դերակոմսն անպատճառ։ Ի՞նչ փոյթ, այս ամենը զարմանալի է։ Ուրիշ բան գիտե՞ս։

—Ձեր մեկնումէն ետքը, Պ. տՕրմէսոն և Պ. տՕրքա կոմսը Պ. տը Կասթոնի կառքը հեծան և գացին տեսնել տիկին Ռօսթան կոմսուհիին մէկ պաշտպանեալ աղջիկը։

—Բարեգործութիւն մըն է այդ։ Մեզ չի վերաբերիր։ Իսկ ա՞յսօր։

—Պ. դերակոմսը առտուն դուրս եկաւ։

—Ո՞ւր գնաց։

—Լսեցի որ կառապանին կ'ըսէր։ Մօն-Թապոր փողոց։

—Նորէ՞ն։ Անպատճառ բան մը կայ այդ կողմէն։ Տունին թիւը գիտե՞ս։

—Ոչ, բայց այս երիկուն պիտի իմանամ։

—Ա՞յսչափ։

—Այո, տիկին։

—Առ, եւ ուշ դիր որ բան մը չմոռնաս Էլիզապէթ դրպանը նետեց քանի մը լուիները զորս իրեն տուած էր Էնբէռիա և դուրս եկաւ ահապարանքով։

Կասթոնի եւ Լուիզի մասին ձայն ձուն չի հանեց։ Ճարպիկ կինը այդ աղջիկը յաջորդ օրերուն կը վերապահէր։ Ինդիրն՝ ոսկի հաւկիթ ածող հաւն աղէկ շահագործելուն վրայ էր։

Կորսուած ժամանակը շահելու համար, Քարլօս ձին արշաւակի վազցուց։ Քառորդ ժամ եղաւ, Վանտոմ փողոցն էին։

Հոն, Քարլօս կառքին մէջ թողուց Էլիզապէթը և մտաւ տունն ուր կը սպասուէր իրեն։

Դերակոմսին սենեկապանն ընդունող մարդն անանկ մէկն էր որուն կերպարանքը շատ վստահութիւն չէր ներշնչեր։

Փոքր, չոր, նիհար և բոլորովին ճաղատ, իր նայուածքին մէջ անորոշ, գեռեւ և անողորմ բան մը կար։ Արծուի քիթն, կլոր աչուքները, խուսափուկ ճակատը տարտամ նմանութիւն մը կ'ընծայէին անոր՝ որսի թռչուններու հետ։

—Օ՛ն, շուտ երեք՛, ըսաւ Քարլոսին։

—Աւասիկ դրասենեկին, արկղին և գրասեղանին կղպանքներուն դրօշմը։

—Դրամ եկա՞ծ է։

—Ոչ, բայց տասներեք օրէն պայմանաժամը կուգայ։

—Ո՞րչափ կը գործուի։

—Երկու հարիւր հազար Ֆրանքէն աւելի։

—Ապահո՞վապէս։

—Նոտարը տարեւուն երկու օր առաջ կը կրկնէր։

—Ա՛ռ, եւ ուշ դիր որ բան մը չմոռնաս

Էլիզապէթ դրպանը նետեց քանի մը լուիները զորս իրեն տուած էր Էնբէռիա և դուրս եկաւ ահապարանքով։

Կասթոնի եւ Լուիզի մասին ձայն ձուն չի հանեց։ Ճարպիկ կինը այդ աղջիկը յաջորդ օրերուն կը վերապահէր։ Ինդիրն՝ ոսկի հաւկիթ ածող հաւն աղէկ շահագործելուն վրայ էր։

Կորսուած ժամանակը շահելու համար, Քարլօս ձին արշաւակի վազցուց։ Քառորդ ժամ եղաւ, Վանտոմ փողոցն էին։

Հոն, Քարլօս կառքին մէջ թողուց Էլիզապէթը և մտաւ տունն ուր կը սպասուէր իրեն։

Դերակոմսին սենեկապանն ընդունող մարդն անանկ մէկն էր որուն կերպարանքը շատ վստահութիւն չէր ներշնչեր։

Փոքր, չոր, նիհար և բոլորովին ճաղատ, իր նայուածքին մէջ անորոշ, գեռեւ և անողորմ բան մը կար։ Արծուի քիթն, կլոր աչուքները, խուսափուկ ճակատը տարտամ նմանութիւն մը կ'ընծայէին անոր՝ որսի թռչուններու հետ։

—Օ՛ն, շուտ երեք՛, ըսաւ Քարլոսին։

—Աւասիկ դրասենեկին, արկղին և գրասեղանին կղպանքներուն դրօշմը։

—Դրամ եկա՞ծ է։

—Ոչ, բայց տասներեք օրէն պայմանաժամը կուգայ։

—Ո՞րչափ կը գործուի։

—Երկու հարիւր հազար Ֆրանքէն աւելի։

—Ապահո՞վապէս։

—Նոտարը տարեւուն երկու օր առաջ կը կրկնէր։

—Իւ ապահո՞վ ես թէ դերակոմսը պահէ այդ դրամը։

—Անուանի քառասունեւութ ժամ։

—Հրաչալի՛ է։

—Ե՞րբ կը գործենք։

—Հետեւեալ օրն այն օրուան յորում ստակը անուսուկ պիտի դառնայ։ Անոր բացակայութիւնը մանաւանդ իմաց տուր ինձ։

—Ի Պերրի որսորդութեան մը խօսք կայ, և դերակոմսը գէթ երկու օր դուրսը պիտի անցուներ։

—Լաւ։ Հիմակ կրնաս մեկնիլ։

Այս քանի մը խօսքեր արագօրէն փոխանակուած էին։

Քարլօս դուրս եկաւ, գնաց նստաւ կառքին վրայ և, քանի մը վայրկեան ետքը, կանգ կ'առնէր Մուֆթար փողոցը, այն տունին առջեւ ուր կը բնակէր այրն տիկին Մօպէր։

ԱՂԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արմաշու Դպրեվանուց խնամակալութիւնն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ ի Ղալաթիա ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և Դպրեվանուց ելմտացոյցին ու ներքին կարգադրութեանց վերաբերեալ խնդրոց վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՀԱՆԴԻՍ ՀԱԲՍԱՆԵԱՑ

Երկուշաբթի ցորեկ Գատըգիւղի Ս. Թաղաւոր եկեղեցւոյն մէջ չքեղ հանդիսիւ տեղի ունեցաւ Լեւոն էֆ. Ֆնտըքեանի ամուսնութիւնն ընդ Աղն. Օր. Վերգինէ Կիւմիւշեանի։ Եկեղեցւոյն փոքր տաճարին մէջ պերճափառ մեծութիւն մը կը պարզուէր։ արդուզարդի ամենէն ելանգաճոխ նմոյշները, գեմքերու ամենէն շնորհաշուքներն ի մի վայր հաւաքուած, ակնահաճոյ փունջ մը կը ներկայացուցին, որուն մէջ աներկբայապէս վարդն էր օրիորդ Վերգինէ Կիւմիւշեան։

Պատի արարողութեան նախագահեցին Գեր. Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս Մուրատեանց և Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրեան. կնքահայրն էր Երուանդ էֆէնտի Ֆնտըքեան։

Յաւարտ եկեղեցական արարողութեանց, նորապսակ ամուսն, ընկերակցութեամբ հրաւիրեալներու, գնաց Ֆնտըքեանց տունն, ուր այրի տիկին Ֆնտըքեան և իր երկու աղջիկները, տիկին Է. Ալաբմեան և Օր. Զարուհի Ֆնտըքեան սիրալիր ընդունելութիւն ըրին հրաւիրեալներուն, որք կանանչազարդ ու ծաղկալից պարտէզ մը փոխադրուած կարծեցին ինքզինքնին, ամեն կողմ սքանչելի փունջեր ու պատկեր չեայլօրէն սփռուած ըլլալով։

Հարիւրէ աւելի շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղուած էին թէ Պոլսէն, թէ գաւառներէն և թէ Եւրոպայէն։

Սենեակ մը յատկացուած էր այն մեծագին և բազմաթիւ ընծայներուն զորս նորապսակ ամոյին ազգականներն ու բարեկամները նուիրած էին։

Յետ ընթրիքի, որուն ներկայ գտնուեցաւ ազգականներու և բարեկամներու խումբ մը, ցայգահանդէս մը կազմակերպուեցաւ ուր դաշնակ, երգ ու պար՝ հարսանեկան ուրախութեան խառնուած՝ անընդգալի ժամեր անցուցնել տուին հրաւիրեալց մինչեւ առաւօտ։

Խաչեան հանգուցեալ Գրիգոր էֆէնտիի որդի՝ վաղամեռիկ Գէորգ Խաչեանի յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը կատարուեցաւ երէկ Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյն մէջ, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան յուղարկաւորաց։ Եկեղեցական դասէն ներկայ էին՝ Գեր. Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս Մուրատեանց, Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրեան, Գեր. Մաղաքիա եպիսկոպոս Օրմանեան, Մայր Եկեղեցւոյ քահանայից դասն և այլ եկեղեցական հարք։ Դագաղը ծածկուած էր բարեկամաց և ազգականաց կողմէ զրկուած բազմաթիւ պսակներով։ Գեր. Իպիրլեան Սրբազան խօսեցաւ սրտայոյզ դամբանական մը, յետ որոյ հանգուցեալն մարմինն հանդիսիւ հանուելով եկեղեցիէն, փոխադրուեցաւ Սկիւտարի ազգ. գերեզմանատունն և ամփոփուեցաւ Խաչեան գերդաստանի յատուկ դամբարանին մէջ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱՒ 1893 տարւոյ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՑՑՆ, սեփհականութիւն Ազգ. Հիւանդանոցի, Սերմիչէն տպարանէն, ձոխ տպագրութեամբ եւ վիճակագրական նորագոյն ու ընտրագոյն ծանօթութեամբք։

Վաճառման կեդրոնատեղին է Գրասենեակ Հիւանդանոցի, Պոլիս, Մեծ-Նոր խան, միջնայարկ, թիւ 48—49—50։

Հոգաբարձութեան կնիքը չիրող օրինակները վաւերական չեն։

Թէ պարզ և թէ ընդարձակ Օրացոյցի վաճառման արդիւնքն, ինչպէս յայտնի է, յատկացուած է Հիւանդանոցի հարիւրաւոր պատսպարելոց։

Պալարեան ընտանիքը իւր անկեղծ շնորհակալութիւնն կը յայտնէ հրապարակաւ այն ամեն ազգականաց և բարեկամաց որք հաճեցան իւրեանց ներկայութեամբ պատուել զիրենք իւրեանց վաղամեռ խոկուհի Պալարեանի վշտաբեր մահուան առթիւ։ 305

Հրատարակուեցաւ ընդ խնդամով Ե. Գուրգէնի ՊԱՏԿԵՐ ԱՇԽԱՐՀԻՑ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅՈՑ ի ՎԵՐՋ ԿՈՅՍ ԺԹ. ԴԱՐՈՒ գործոյն Դ. Մասն՝ հետեւեալ բովանդակութեամբ.

Լեզուաքննական (մնացորդ) . ՏՈՔ. Ե. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ
Երաժշտութիւն . . . . . ԵՒՓԻՄԻ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ
Կնոջ սիրտը . . . . . ԵՒՓԻՄԻ ՕՏԵԱՆ
Ընթերցումը մեր վրայնց. մէջ »
Սիրտիանը զիտութիւնն . . . ՏՊ. Տ. ՓԼՇՏԻՄԱՆՑԵԱՆ
Առ նաւատն երգանիկ . . . ԶԱՐՈՒՀԻ Ա. ՍԷՖԷՐԵԱՆ
Առ շուգենան . . . . . »
Աչ ու ականջ . . . . . ՑԱՅՈՒՐ ՈՍԿԱՆ
Ուղերձք . . . . . »
Նկարագիրք . . . . . »
Ժպիտը . . . . . ԽՈՐԻԿ ՖՐԼՆԳԵԱՆ
Սիտփանը կրօնի . . . . . ՄԱՂ. Վ. ՏԷՐՈՒՆԵԱՆ
Նոր սերնդեան աշխարհաբարը ՄԿՐՏԻՉ ԱՅԼՄԵԱՆ
Առ անհաւատն . . . . . »
Աղիներիք . . . . . »
Քրիստի (շարունակ.) . . . . . ՄԻՀՐԱՆ ՄՈՉԵԱՆ

ԳԻՆ 3 ԴԱՀԵԿԱՆ

Ընտրեալ շուրջներ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆԻՆ.—Վանայ վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Ահմէտ Վասֆը էֆէնտի, ընդհանուր դատախազ վերաքննիչ ատենի նոյն նահանգին։

Վանայ վերաքննիչ ատենին ընդհանուր դատախազ անուանեցաւ Մէհմէտ Լիմին էֆէնտի, ընդհանուր դատախազի օգնական կեդրոնական նախնական դատարանին նոյն նահանգին։

Վանայ կեդրոնական նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Բէմզի էֆէնտի, ընդհանուր դատախազի օգնական նախնական դատարանին Երզնկայի։

Երզնկայի նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Մահմուտ Ֆէհմի էֆէնտի, նախորդ ընդհանուր դատախազի օգնական նախնական դատարանին Քէնզբրիի։

Դամասկոսի նահանգին Մէտրէնի գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Էշրէֆ պէյ, գայմագամ Թաթայի։

Նոյն նահանգին Թաթայ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Բիֆֆաթ պէյ, գայմագամ Ճիտէի։

Նոյն նահանգին Ճիտէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Պէհճէդ էֆէնտի, գայմագամ Մէտրէնիի։

Սանիյէ Միւթէսարիֆի աստիճան տրուեցաւ Եէմէնի Պէնիշէհր գաւառակին գայմագամ Ալի Եավէր պէյի և Բրէվէզա գաւառին Թղթակցութեանց Տնօրէն Ռաֆի էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Պէրութի պապական նախորդ նուիրակ և այժմ Երուսաղեմայ լատին պատրիարք Տ. Լուսաւիրօ Բիաղիի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ Վուտինայի յունաց մետրոպոլիտ Տ. Բրէտինիօսի։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Հայէպի նահանգին նախորդ Մեքթուպճի Մէհմէտ Նազըմ պէյի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Այնօրզի վանքերու Վանահայրերէն Տ. Խրիսանթոսի։

Ազատարարի չքադրամ՝ Կարմիր Խաչի ընկերութեան նախագահ Քօմանօ իշխանին, որ Էրզրում մարտանաւու ընկղման պահուն նոյն ընկերութեան անդամները զրկելով վիրաւորեալները դարմանել տուած էր։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՈՑՈՒՄ.—Երէկ գիշեր կայս. պալատին մէջ չքեղ հանդիսութիւն մը տրուեցաւ ի պատիւ Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիւոֆի։ Ներկայ էին նաեւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր. Սպարապետը, Ծովային ու Արտաքին գործոց Վեսիր. Նախարարք, Թնդանօթարանի Վեսիր. վերատեսուչը, Վեսիր. Քաղաքապետը, Ոստիկանութեան Վեսիր. Նախարարը, պալատական բարձրաստիճան պաշտօնատարք, ռուսական դեսպանատան առաջին թարգմանն ու քարտուղարը, պահակ շղթեանային հրամանատարն և դեսպանին որդին։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ.—Ներքին գործոց ու Իւղագիի Վեսիր. Նախարարք, Քաղաքապետ Վեսիր. Բրուսան փաշա և Ոստիկանութեան Նախարար Վեսիր. Նազըմ պէյ երէկ կայս. պալատ եր թալով ստացան Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

ՄԱՐԲԱՆՈՑՆԵՐՈՒ համար միջոց հոկոզութիւններ կատարելու, զանոնք չատցնելու և կանոնաւորելու մասին հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար Տրապիզոնի բժիշկներէն Բեամիլ էֆէնտիի պաշտօն յանձնուած է։ Բեամիլ էֆէնտի երեք հազար ղրուշ ամսեայ ոչով պիտի ստանայ և կատարելի ուղեւորութեանցը համար ալ ճամբու ծախք մը։

ՀՈԼԱՆՏԱԿԱՆ դեսպան Պ. Վան Թէթս Վան Կուտրիան, որ արձակուրդով Հոլանտա կը գտնուէր, երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս ժամանեց։

Դեսպանն երէկ Բ. Դուռն երթալով այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վեսիր. Նախարարին և Վեսիր. խորհրդականին։

ԿԱԼՈՒԱԾՈՑ առուծախի գործողութեանց ատեն վաճառողն ու գնողը պարտին ցոյց տալ իրենց Թէզքէրէ Օսմանլիներն, սակայն նկատելով որ դաւառները դանուող ոչ է անձ երբ մայրաքաղաքիս մէջ կալուած մը գնէ՝ անոր Թէզքէրէ Օսմանլին բերել տալը դժուարութեանց կը հանդիպի, ընդերբ յանձնուած էր պետական Խորհրդոյ առ այդ որոշում մը տալու համար։ Պետական Խորհուրդն որոշած է որ կալուածական առուծախի գործողութիւնք կատարուին, առանց պահանջելու գնողին Թէզքէրէ Օսմանլին։

ԻՄԹԻԱԶի արձակ չքադրամ չնորհուած է Պոլս գաւառին կառավարիչ Զիվէր փաշայի։

ՀՆՏԱԽՕՏ.—Նոյեմբեր 23ին Տրապիզոնի մէջ չորս մարդեր վարակուեր են հնտախտէ, սակայն մահ չէ պատահեր։ Նահանգին միւս կողմերուն մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

ՄԱԼԻԵՆԻ մէջ երէկ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարուեցաւ ընդ նախագահութեամբ Եըմնական Վեսիր. Նախարարին և զբաղեցաւ դաւառաց ոմանց հաշուակարներու ընտրութեամբը։

—Բէժիի գօմիսէր Նուրի պէյ և Թէնպէքիի Բէժիին անուրէն Ճէվատ պէյ երէկ Մալիյէի պաշտօնատունն երթալով խորհրդակցութիւն մը ունեցան Վեսիր. Նախարարին հետ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.—Հանրօգուտ շինութեանց ժողովը նկատողութեան առնելով Պ. Քաուլաի խնդրագիրն որով մենաւորհ խնդրած էր Էսկիշէհէրէն ի Գօնիա և Էնկիւրիէն ի Կեսարիա երկաթուղոյ գիծ մը շինելու համար, ընդունելի դատած էր զայն նախամեծար համարելով միւս առաջարկներէն։ Պայմանագրութիւնն ու յանձնառագիրն երէկ պատրաստուելով մատուցուեցան Բ. Դրան։ Նախարարաց Խորհուրդն իւր այսօրուան նստին մէջ նկատողութեան պիտի առնու այդ խնդիրը։

ՎԵՐԱԲՆՆԻՉ ատենի առևտրական ճիւղը նախընթաց օր դատով մը զբաղած պահուն՝ առանց դրաշնթաղթի գրութիւններ տեսնելով, հազար հարիւր եօթանասուն ոսկւոյ տուգանաց դատապարտեց առևտրական առաջին դատարանի նախագահն ու անդամներն, որովհետև նախապէս այդ դատարան տեսած էր նոյն դատը։ (Ասոյեր)

ԵԳԻՊՏՈՍԻ կառավարութիւնն որոշած է յիսուն հազար եգիպտական ոսկւոյ արծաթ դրամ կոխել նորէն։

ԱՓԻՈՆԻ ՄԵՆԱՎԱՃԱՌ.— Իզմիրի լրագիրը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն ափիոնի վաճառականներէ ու առևտրական միջնորդներէ կազմեալ պատգամաւորութիւն մը ներկայանալով կուսակալ Բարձր. Ապտիւրրահման փաշային, ուղերձ մը մատուցեր է, խնդրելով որ անոր նկատառման եւ ընդունելութեան համար բարեխօսէ բարձրագոյն իշխանութեան մօտ ի Գ. Պոլիս։ կուսակալ փաշան սիրալիր ընդունելութիւն ընելով պատգամաւորաց, խօսացեր է հարկ եղած դիմումն ընել։ Իզմիրի վաճառականք իրենց խնդրագրոյն մէջ կ'ըսեն թէ ափիոնը, որ մեզմ կիմայի տակ դիւրաւ կը մշակուի, դեռ քանի տարի առաջ անծանօթ էր ի Պարսկաստան, մինչ այսօր պէտք եղած քանակութեամբ կը մշակուի ու կընայ մրցում առաջ բերել և իցեցնել ափիոնի գինն ի Թուրքիա։ Եթէ այստեղ մենաւաճառի վերածուի, ափիոն մշակողները պիտի պարտաւորուին մենաւորի տէրերուն վաճառել զայնս, սորին գներով, առանց կարենալու օգուտ քաղել հրապարակի վրայ գնոց ելեւէջներէն և վաճառականաց միջեւ կատարուած մրցումէն։ Բաց աստի, Հնդկաստանէն ու Պարսկաստանէն զատ, որք ափիոն կ'արտադրեն, արտադրման ուրիշ կեդրոններ ալ պիտի հաստատուին, եթէ օսմ. կայս. կառավարութիւնը մենաւաճառ հաստատէ ի Թուրքիա, և ափիոնի մշակութիւնը պիտի տարածուի նոյն իսկ ի Յունաստան և ի Կովկաս, որում մըրցումը պիտի աստիճանայ և երկրին հարստութեան աղբիւրներէն մին պիտի փնաստի։ Հետեւաբար, խնդրարկուք խոնարհաբար կը հայցեն կայս. կառավարութենէն որ հաճի մերժել ափիոնի մենաւաճառի առաջարկը։

ՓՈՓՈՐԻԿ.—Երկուշաբթի գիշեր մայրաքաղաքիս ու շրջակայից մէջ ծագած ահռելի փոթորիկն, որ երէկ գիշեր կրկնուեցաւ աւելի տաստկութեամբ, ծովու և ցամաքի վրայ բաւական վնասներ պատճառած է։

Կ. Պոլսոյ ու Մարմարայի ծովեզերքներն երթեւեկող փոքր նաւերն երկու օրէ ի վեր դադրեցուցած են իրենց երթեւեկութիւնը։

Նախընթաց գիշեր երկու փոքր նաւեր Պէշիքթաշի առջեւ խրեցան, սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ազատուեցան՝ նաւաստիօք հանդերձ։

Երէկ Պէշիկթաշի առջեւ նաւակ մը շրջեցաւ ալիքներու սատկութենէն։ Նաւակին մէջ կային նաւավարը Մէհմէտ և Տիմիթրի անուն մանչաձառ մը։ Ասոնք ընկղմելու վրայ էին, երբ Պէշիքթաշի ոստիկանապետ Հաճի Հասան փաշա անմիջապէս ցամաքէն ուղարկելիներ նետել տալով ազատեց զանոնք։

Մախսուսէի «Ինկան» շոգենաւն երէկ առաւօտ Հէյսպէլի կղզւոյն առջեւ նաւամատոյցին զարնուեցաւ ալիքներուն սատկութենէն և բաւական վնասուեցաւ։

Մախսուսէի «Ինկեհէթիյէ» շոգենաւը կղզիներն երթալու համար թէեւ կամուրջէն ճամբայ ելաւ, սակայն ծովուն սատկութենէն ստիպուեցաւ Յարայ Պրունէն ետ դառնալ։ Կղզիներու և Գալաթիայի շոգենաւերն երէկ իրիկուն երթեւեկութիւնն դադրեցուցին։

—Շիրքէթի շոգենաւերն ալ ժամը տասն և մէկէն յետոյ չկրցան մօտենալ Գալաթայի, Պէշիքթաշի ու Օրթագիւղի նաւամատոյցներուն։

ԿԱՌՈՒՐՋԻՆ ԱՐԿԱԾ.— Սուկակ մը Ծովային նախարարութեան դիմելով արտօնութիւն խնդրած է ընկղմեալ կառքը հանելու համար։ Այդ սուգակ երեք հարիւր ոսկի խնդրած է իբրեւ ծախք եթէ յաջողի։

ՊՈՒՂԿԱՐԱԿԱՆ շոգենաւային ընկերութիւն մը կազմուելու վրայ է, երկու միլիոն ֆրանք դրամագլուխով, հինգ հազար բաժնի վրայ, որոյ մէկ քառորդը պուլկար կառավարութիւնը կ'առնու, և ինն առ հարիւրը եկամուտ պիտի տայ բաժնի վրայ դրամագլխին։ Ասոր փոխարէն ընկերութեան շոգենաւք ձրի պիտի փոխադրեն թղթատարական պաշտօնակներն և կեդրոնով պիտի փոխադրեն պուլկար կառավարութեան պաշտօնեայները, ռազմամթերքն և զինուորները։

ՓՈԹՈՐԻԿԻՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ.— Երէկ գիշեր Շերքէթի թիւ 32 վերջին շոգենաւը, մօտ 400 ուղեւորներով բեռնաւորեալ, կամուրջէն ճամբայ կ'ելնէ, ահագնապատոյտ հողմէն ալեկոծ։ երբ Գուզկունճուքի նաւամատոյցին կը մօտենայ, հովը սաստկապէս փչելով կը խլէ պարաններն և ի բաց կ'ընկրկէ շոգենաւն ուակից հազիւ 10—15 ուղեւոր դուրս եւած էին։ Հետեւապէս անկարելի ըլլալով նորէն մօտենալ, շոգենաւը ճամբայ կ'ելնէ և հազիւ հազ կը յաջողի Պէյլերպէյի նաւամատոյցին մօտենալ և երեք հարիւրէ աւելի ուղեւորներ դուրս հանել հոն։ Այն ատեն այդ խուռն բազմութիւնը երկու մասի կը բաժնուի։ մէկ մասը վարի կողմէն կ'ուղղուի դէպի Գուզկունճուք, իսկ միւս մասը, որ աւելի բազմաթիւ էր, լեռան ճամբան կը բռնէ Իճատիէ ուղղուելով։ Դիւրին է երեւակայել թէ ինչ սարսափելի ուղեւորութիւն մըն է սաստիկ մութ գիշերուան մէջ դեղբուկ, գժուարագնաց ճամբայներէն, որք անուշտ ծածկուած էին ցեխով, հետիոտն անցնիլ անձրեւին տակ, հովին մեծաժխոր սուլումներուն մէջէն։ Բարեբախտաբար, Իճատիէի սրճարանապետ Պայեան Յովակիմ աղան, բարեսէր կանխատեսութեամբ մը իր մարդերով ճամբայ կ'ելնէ Իճատիէէն բազմաթիւ լապտերներ ի ձեռին և Գերթայ կը կենայ հրելից գերեզմանատան մէջ, ուակից դէպի վար տեսակի զառիվայր մը կայ յոյժ վտանգալից։ Վերջապէս կը հասնի խեղճ ուղեւորներու յոգնավատակ բազմութիւնը, որ սքանչացումով կը տեսնէ Յովակիմ աղային յոյժ բարեսէր ընթացքն, որոյ շնորհիւ անվտանգ կ'իջնէ այդ զառիվայրէն և ամեն մարդ երախտագիտութիւն եւ շնորհակալութիւն յայտնելէ ետք Յովակիմ աղային, իր տունը կը դառնայ՝ հանգարտեցուցնելով ընտանիքին սրտաղողը։

ՖԵՐԻԳ ՆԷՃԻՊ փաշա, որ կայս. հրամանաւ Այնտրնի Տէնիզլի գաւառը գնացած էր տեղւոյն պաշտօնէից նկատմամբ քննութիւններ կատարելու համար, իւր պաշտօնն աւարտած ըլլալով երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց և ուղղակի կայս. պալատ գնաց։

ՊՈԼՍՈՅ նախնական դատարանի Հուսգուգի առաջին ճիւղն երէկ գաղեցաւ Ելմտական գանձուն և Ունենան Վեսիր. Աբիկ էֆէնտիի միջեւ եղած դատով, որ առաջ եկած է Էնկիւրիի կաւի հանքերու խնդրէն։ Դատարանն որոշեց մերժել Ելմտական նախարարութեան խնդրագիրը։

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ժողովոյ անդամներէն Օման պէյ, որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, նախընթաց գիշեր մեռաւ։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ մարմինն ամփոփուեցաւ ի Պէշիքթաշ նահեա էֆէնտիի Թէքքէի պարտէզին մէջ։

ԱՆԱԿՆԿԱԼ ԱՄՈՒՍՈՒԹԻՒՆ.— Հանգուցեալ Պ. Ճօրճիատիս Թոզած էր երկու մանկամարդ աղջիկներ զոր իրենց պաշտպանը, Պ. Սեվաստոպուլօ, հանգուցելոյն աներորդին, դրած էր Բերայի անգլիական վարժարանը, Պօն Մարշէին դիմաց։ Կին մը յատկացուած էր որ կիրակի օրերը դուրս կը հանէր երկու աղջիկներն որոց անդրանիկը 15 տարու է։

Անցեալ կիրակի, կը պատմէ Մոնիէհօռ Բերացի կին մը՝ տիկ. Մ..., բարեկամուհին Ճօրճիատիս ընտանիքին, մարդ զրկելով զարոցը բերել կուտայ երկու աղջիկներէն անդրանիկը։ Հազիւ թէ այս վերջինը կը հասնի յիշեալ տիկնոջ տունը, Պ. Վերօնիքի, պաշտօնեայ հելլենական ընդհ. հիւպատոսարանին, իրեն կը ներկայացուի տիկ. Մ...ի կողմէ։ Բիչ ետքը, քահանայ մը երեւան կ'ելնէ. այն ատեն տիկին Մ... բացէ ի բաց կ'ըսէ մանկամարդ աղջկան.

—Միրելի աղջիկս, աւասիկ սիրուն եւ աղուոր երիտասարդ մը։ Ձեզի ամուսին ընտրեցի զինքը։ Կ'ուզէ՞ք։

—Այո՛, կը պատասխանէ մանկամարդ աղջիկը, անանկ պազարիւնութեամբ մը որ կարծես պէպէք մըն էր ընտրածը։

Անմիջապէս, քահանան պսակը կը կատարէ առանց քնաւ փոյթ ընելու այս եզական ամուսնութեան ձեւակերպական թերութիւնները։

Արարողութիւնը լմնցնելէն ետքը, նորապսակ ամոլը Թէվֆէ-Պաշլի մեծ Օթէլներէն մին կ'երթայ։

Յայտնի չէ թէ ինչ շարժառիթներով օրիորդ Ճօրճիատիս հաւանած է այս յանպատրաստից ամուսնութեան։

ՍԸՐ ԱԼՖՐԷՏ ՍԱՆՏԻՍԸՆ, անգլիական դեսպանատան առաջին թարգմանը, երեք օրէ ի վեր անհանգիստ ըլլալով՝ բնակարանէն դուրս չելլեր։

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏ Վեսիր. Բրուսան փաշայի որդին Բէշատ պէյ՝ ի մօտոյ կ'ամուսնանայ հաշուակալութեան դիւանի անդամ Մուճիպ պէյի աղջկան հետ։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց նախարարութիւնը վաւերացուցած է Սելանիկի Թրամուէյի ընկերութեան կանոնագիրը, եւ այժմ կը քննէ ընկերութեան մէկ առաջարկը որով կուզուի 500,000 ֆրանքի դրամագլուխը մէկ միլիոնի բարձրացունել։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ու շրջակայից հեռագրական թելերուն նորոգութեան պիտի ձեռնարկուի, որուն համար մէկ միլիոն ութսուն հազար ղրուշէն աւելի ծախք մը պիտի ըլլայ։

ՊԱՂՏԱՏԻ, Պասրայի ու Տիարպէքիրի նահանգաց դատական քննիչ Հիւսէյին Հիւսնի էֆէնտի Տիարպէքիր ժամանելով քննութեանց ձեռնարկած է։

ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ամենագեղեցիկ և խիստ ամուր ակռայներ գնել, առանց քիմքի, առանց զսպանակի և առանց արմատներն հանելու. արտասանում և ծամողութիւն կատարեալ. ապահով յաջողութիւն երկու դարմանումով։

Կատարեալ գոհունակութենէ ետք վճարում. Տոքթ. Պառի, թիւ 374, Բերա, Մեծ փողոց, Ֆրանսական դեսպանատան դիմացը, ամեն օր ցորեկուան ժամն 9էն (Ը. ե.) մինչեւ իրիկուան 5ը։

ՄԷՍՍԱԺԸՐԻի «Էրիտան» շոգենաւն, որ Անատոլուի նաւահանգիստներէն կուգայ, վաղը Գալաթայ պիտի հասնի և անկից ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի։ Վաղն առաւօտ, ժամ 10ին (Ը. ե.) Մէսաժբրիի քարափէն շոգեմակոյկ մը ուղեւորները պիտի փոխադրէ ի Գալաթայ։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Մնակեան և Իսմայիլ էֆէնտիներու օսմ. գուսաներգական խումբն յառաջիկայ կիրակի գիշեր Պոլսոյ Շահզատէ Պալըի թատրոնին մէջ պիտի ներկայացունէ Կիրիզլի Էլէն (Լա պէլ Էլէն) հանրածանօթ օպերագօմիքը։ Սոյն ներկայացումը չքեղ հանդիսացնելու համար մասնաւոր պատրաստութիւնք տեսնուած են խումբին կողմէ։ Ակամէնիոնի դերը պիտի կատարէ Պէնիեան, Մէնելասի դերը՝ Մնակեան, Գալգասի դերը՝ Զարէրատեան և Օռէսթի դերը՝ տիկին Գոհարիկ։

Սոյն գեղեցիկ ներկայացումը կազմուած է ի նպաստ խումբին նոր թէնոր Ստեփան Ակայեանի որ պիտի կատարէ Բարիսի դերը։ Ակայեան՝ այն երիտասարդ նկարիչն է, որուն արուեստագիտական տաղանդին ու ճարտարութեան վրայ գրուած է քանիցս։ Նկարչութեան մէջ իր մասնաճիւղն է իրականէն չգանգռանուելու ատեստ ճշդութեամբ ու նրբութեամբ նկարել կերպասեղէնի օրինակներ, գանգան առարկաներ, ծաղիկներ, դրամներ, և այլն։ Աւժամապէս դերասանական ասպարէզն ընդգրկած է, որպէս զի կարենայ փոքրիկ դրամագլուխ մը հայթայթելով Իտալիա երթալ իր արուեստը կատարելագործելու համար։ Եթէ իրեն երգիչ ալ նոյնքան լաւ հանդիսանայ որքան կը գնահատուի իբր նկարիչ, ինչպէս կը հաւատան զինքը ճանչողները։ կիրակի գիշերուան ներկայացման հանդիսականք ոչ միայն պիտի մտածեն թէ ազնիւ նպաստի մը քաջալերութեան կերթան, այլ և զբօսալի օքէագօմիքի մը ներկայացման։ Արդէն, այն դերասանք որք ժամանակաւ գլխաւոր դերերը կատարեցած էին Լա Պէլ Էլէնի փայլուն ներկայացման միջոցին, իրենց մասնակցութեամբ սոյն ներկայացման չահեկանութիւնը կ'աւելցուցնեն։

ՍԻՒՐԻ-ԹՈՒՌՆԻԷՒՆ այս գիշեր կուտայ իր առաջին չքեղ ներկայացումն ի պատիւ դեսպանական մարմնոյն։ Սիրաքի վարչութեան կարգադրութեամբ, յետ այսօրիկ չորեքշաբթի ներկայացումները պիտի տրուին իբր դեսպանական երեկոյթ։ Յայտագիրը ճոխ է ու չահեկան։

Ա Զ Դ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ

Օսմ. հանրային պարտուց վարչական խորհուրդը կը ծանուցանէ օսմ. հանրային պարտուց պարտաթուղթերն ունեցողներուն թէ 1881 դեկտ. 8/20 ի կայս. հրամանագրին, 5րդ հատուածին, Ե յօդուածին համաձայն, վեց տարուց պայմանաժամի միջոցին չգանձուած բոլոր կտրոնները, պայմանաժամին լրանալէն անդին արժէք չպիտի ունենան։

Հետեւապէս, 1887 մարտ 1/13ի կտրոններն որք չեն գանձուած մինչեւ 1893 մարտ 12 (1893 փետր. 28 Հ. Տ.) զրաւուած պիտի մնան հանրային պարտուց մէջ։

Ա Զ Դ

ԱՐԵՒԵԼ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Արեւելք. երկաթուղեաց տնօրէնութիւնը պատրաստ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ Էպիէզվոյի նոր կայարանն ընդմէջ Մուսթաֆա փաշայի և Հարմանլըի դեկտ. 15ին պիտի բացուի ուղեւորաց երթեւեկութեան և ապրանաց փոխադրութեան համար։ Արեւելեան ճեպընթացին կառախումբերն և պայմանագրական կառախումբերն հոն կանգ չպիտի առնեն։

Փոխադարձաբար, թիւ 131, 132 խառն կառախումբերը վարկեան մը կանգ պիտի առնեն հոն հետեւեալ ժամանակամիջոցին համեմատ։

Թիւ 131 կառախումբ Էպիէզվոյէն մեկնում առտ. ժ. 10.45։

Թիւ 122 կառախումբ Էպիէզվոյէն մեկնում իրիկ. 5.48։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ ՀԱՅՑԵՐԷՆ ՏԱՅԿԵՐԷՆ

ԳԻՒ 12 ղրշ.

Արիկեան Մեծ Մինրան էֆէնտի որ իւր ի վաղուց անտի օսմանեան լեզուի մասուցած գնահատանաց ծառայութեամբը ընանիցս Վեհ. Ղուլեանի պէս պէս շնորհացը արժանացած է. այս անգամ եւս ամենակարեւոր յաւելումի մը ըրած է իւր արդէն յօրինած 45 տեսակ զասագրքանցը վրայ, մեծաւ խնամքս յօրինելով սոյն ընտիր բառգիրքն որոյ ամենանուազ պէտքը կը զգացուէր 700 տարիներէ հետէ։

Կը ծախսի ամէն գրավաճառի քով, կեդրոնատեղին է Պոլիս Մէրճա Զարշը Գուզմու խան թիւ 8։ Ի դիպաղրօշմի փոխարէն զաւառներն ա կը զրկուի։ 321 3—4

ՅԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 5 Դեկտ.— Քոքարտ լրագրին յիշած զրոյցն, իբր թէ Պ. Ատոլֆ Քառնօեւս Բանսայի սնուցիչն չէք ընդունողներուն մէջէ եղեր՝ բացարձակապէս անհիմն է։

(Նախարարական տաղնապին վրայ եկած վերջին լուրերը տե՛ս այս աւուր Ա. երեսին մէջ։

ԲՈՐԹՕ-ՆՈՎՕ.— Ծովեզերքի քաղաքներն, Ուիտահ, Ավրէգէդ, Կոտոնվէյ, Կոպենհագէն և Ասպէյ-Բայավի ներկայացուցիչներ զրկեցին ֆրանսացի կուսակալին, հպատակութիւն յայտնելով։ Երեկուընէ ի վեր ֆրանսացի պահապան զօրք գրաւած է զուիտահ։ Ֆրանսական դրօշը կը ծածանի միւս քաղաքաց վրայ, ուր ֆրանսական զօրքը պիտի մնայէ վաղը։

ՀՌՈՄ.— Պատահմամբ կրակ ծագեցաւ Լուչիայի ծծումբի շահագործարանին մէջ, ի Սիկիլիա։ Գործաւորք փախան։ Հինգ անձինք խեղդուեցան, 10ը վնասուեցան։

ՔԻՇԵՊԱ.—24 ժամէ ի վեր հոս մէկ հոգի մեռաւ հնտախտէ։ Հիւանդանոցներու մէջ 20 հնտախտաւորք կան։

Պակրատ

ԴԱՄԱԹԻ, 25 Նոյեմբեր

ԸՆԹԱՑԻ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	110 ½
3 » Փարիզի »	22 72½

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈՒՆՏՍԻՏԷ

Երէկ երեկոյ զոց. [Միսց. Դ. Սէրի]	23 27½
Բերայի մէջ » »	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ »	23 33
Կէս օրին »	23 34½
Թաղվիլաքը Օսմանիյէ երէկ երեկոյ	— —
» » ժամ 3ին	— —

ԸՆԹԱՑԻ ԱՐՏԱԹՈՒՂԻՍ

Փոխա. Թիւն	Սէրի	55 ½

անհրաժեշտ ամերիկացին· ուրիշ բան չի տեսնուիր բայց եթէ լրագիր, գլանիկ և յարդեայ գլխարկ։

Միջօրէին՝ ստորին քաղաքին ամէն ճաչարանք՝ լի են լրագրօք և գործի տէր մարդիկներով· ազնիւ ըմպելիք վաճառողաց սեղանին առջեւ միայն ճին և կամ վիսքի արբողներ կանգ կառնուն, որոնք փոքր գաւաթին վերջին կաթիլները կլլած ժամանակ՝ աչքով յատին ծանօթութիւններն և հեռագիրները կը լափեն։

Երեկոյեան հինգերորդ ժամուն՝ արուարձանաց մէջ վերստին կը սկսի գործի անձանց մակընթացութիւնն, ինչպէս առաւօտեան դէմ՝ ի կեդրոն քաղաքին· այս ժամանակ տպագրեալ թղթոյ գործածութիւնն այնքան մեծ է՝ որ քանի մը վայրկենի մէջ քաղաքին խճուղիները կը կորսուին սպիտակ վերարկուի մը տակ· ահա կը տեսնես թրամուէյ մը, խռնեալ բազմամբոխ, ամէնն ալ յատին կանգնած՝ դի բազմելու տեղի չի կայ, մէկ ձեռքով կառայ ձեղունէն կախեալ կաշեայ օղակները բռնած՝ իսկ ի միւսն օրագիր մը, որ կը չանան կահառակ կառաց շարժման և ոստոստման ըստ կարելւոյն մերձեցնել իրենց աչաց և կը կարդան, չարունակ կ'ընթեռնուն մինչեւ որոշեալ տեղերին հասնին։ Իսկ առկախեալ երկաթուղեայ մէջ զոր գործունեայ և բազմազգաղ ամերիկացիք բաւական ատենէ ի վեր միայն Լ տառիւ համառօտագրեր են՝ օրագրաց թիւը աւելի է քան ճանապարհորդաց· իսկ եթէ կայարան իջնես կառախումբին մէջ թողուցածներդ և կարդացածներդ ամենն ալ աչքիդ առջեւ կը տեսնես։ Նախ քան զնալ՝ պանդոկներու ամէն ճաչարարանները, ծխաներնեակներն և խաղաներնեակները լի են օրագրով. թերեւս միայն ճաչելու ժամանակ չեն կարդար ամերիկացիք, բայց ընդհանրապէս օրագրաց պարունակութեան վրայ կը հակաճառուն, իսկ երեկոյեան դէմ՝ պատանեաց անհամար խումբ մը երեկոյեան հեռաբերերը կը ծանուցանեն, և թատրոններու դրանց առջեւ բազմաթիւ լրագրաց երկրորդ կամ երեկոյեան տպագրութիւնը կը վաճառեն։

Նիւ-Եորք թէպէտ Լոնտրայի բնակչաց չորրորդ մասն հազիւ ունի՝ սակայն իւր ամենօրեայ լրագրաց թիւն՝ նախընթացէն շատ աւելի է. իսկ օրինակը՝ 10,000 էն մինչեւ 300,000 և աւելի իսկ։ Եւ այս բանս զարմանալի պէտք չէ թուի՝ նախընթացաբար մեր ըսածներն մոռնալով. բայց թողունք Նիւ-Եորք և երթանք ի Ֆիլատէլֆիա, ի Շիքակո, ի Ուաշինկդըն, և ի Զինչինատի։— Նոյն իսկ երկաթուղւոյն մէջ լրագրական ընթերցումը կը տիրէ· և զանազան գծերու մէջ գտնուած պարապ միջոցը ճըշգրտող և երբեմն նաև լիւր պատանեկ կը ներկայացնեն ճանապարհորդին նարինջ, պանան, սեխ, անգղական վիպասանութեանց խնայողական տպագրութիւնք և հուսկ յետոյ ամէն մեծութեամբ և ամէն գունով անվերջանալի լրագիրներ։— եթէ ճանապարհի մէջ երկրորդական կայարան մը հասնիս՝ նոյն տեսարանը· իսկ եթէ կեդրոնական՝ ա՛լ նկարագրելու բան չէ։

Ամերիկայի մէջ չի կայ քաղաք մը որ 20,000 բնակիչ ունենայ, և երկու՝ երեք կամ՝ չորս իւր էլեկտրական լրագիրները չունենայ· իսկ եթէ բնակիչք աճին՝ կառաւելուն նաև թերթերը. և կը հաստատեն պաշտօնատունք, մինչեւ այնպիսի ապարանքներ՝ որ նոյն քաղաքին եօթն հրաշալեաց մին կը համարուին։

Բայց ամերիկացիք ամէն ինչ մեծ և փառաւոր կ'ընեն, առանց նոյն իսկ խորհրդածելու թէ յիրաւի այս ըրածնին մեծ պիտի համարուի· և ինչպէս իրենց յատկութիւնք ծանօթ են ամենուն՝ յայտնի են նաև իրենց գլխաւոր երկու պակասութիւններն որ յատուկ է միայն իրենց ցեղին· այսինքն փութ և ցանկութիւն նիւթական յաջող կենաց, և գեղարուեստից նկատմամբ ունեցած կոյր անհոգութիւն մը։ Եւ այս պակասութիւնը ամէն բանէ աւելի իրենց չարագրած հայ լրագրաց մէջ կը տեսնուի, որ թէ Մամոնի տաճար է և թէ միանգամայն Բաբելոնի աշտարակ· անճաշակ և կոչտ պատեան մը՝ որ դառն նուշ մը կը բովանդակէ, այսինքն օրագիրը· արդ տեսնենք թէ ինչ է սա։

Միացեալ-Նահանգք՝ Անգղիացւոյ և Դաղղիացւոյ նման կեդրոնական կամ մայրաքաղաքի լրագրութիւն մը չունին· Նիւ-Եորքի օրագիրք միայն նոյն քաղաքին կը ծառայեն և ոչ այլ ինչ, նոյնը կրնանք ըսել նաև Ուշինկթընի, Շիքակոյի, Պոսթընի, և Սան Ֆրանչիսգոյի թերթերուն համար· այս ընդարձակ հասարակապետութիւնը, որ իւր ծոցն 80 միլիոն բնակիչ կը մուցնէ և որ դեռ հարիւրաւոր միլիոններ կըրնայ ընդունիլ՝ յիրաւի տարակեկրոնական երկիրն է· Սակայն Նիւ-Եորքի լրագիրք՝ մասամբ ինչ նախապատվութիւնք կրնան համարուիլ նկատմամբ այլ քաղաքաց· ուստի բաւական կը համարինք քանի մը խօսք զուրցել ամերիկեան այս մայրաքաղաքին մամլոյն գլխաւոր ներկայացուցչաց վրայ։

Նիւ-Եորք Հերալտը՝ ծանօթ է յԵւրոպա գէթ անուամբ· ահա համառօտիւ նորա պատմութիւնը· յիսուն տարի առաջ՝ Կորտոն Պենէդ անուամբ սկոտիացի մը Նիւ-Եորքի պղտոտայից մէջ բաղդ խնդրելու եկած էր· տեղւոյն ժողովրդեան բարքն լաւ մը ուսումնասիրելէն վերջը՝ չատ չանցաւ նոր տեսակ լրագիր մը հաստատեց· կը թուի թէ այն ժամանակ իւր ընտանին անդղիական սրամտութեան հետ միացուցած պիտի ըլլայ նաև տաղանդ· վասն զի առանց ամենեւին տարտամելու՝ իւր փոքր լրագրով անձնաւորութեանց ընդարձակ ասպարիզին մէջ մտաւ· Շատ հետաքրքրական և անմիջական եղան իւր այս գործին արդիւնք· վասն զի քանի մը տարի շարունակաբար Նիւ-Եորք Հերալտի սիւնակաց մէջ սաստկ կը տեսնուէր «Դեռ խարազանի հարուածներ» վերնագրով յօդուածներ· և յիրաւի այս խարազանի հարուածներն՝ իրապէս կ'ընդունէր ինքը, և իւր ընթերցողաց հետաքրքրութիւնն եւս առաւել գրգռելու համար՝ անխռով կերպով կը հրատարակէր զանոնք։

Այսպէս խարազանաբախութենէ ի խարազանաբախութիւն՝ Կորտոն Պենէդ հեղինակութիւն ստացաւ և իւր օրագիրն յիրաւի «հարկաւոր թերթ»մը հրատարակուեցաւ. քիչ վերջը սկսան զայն ամէնքն և ամէն տեղ կարդալ. իրը զարմանալի լուրեր հրատարակով՝ իրեն նրմանը չունէր. և երբեմն ալ կը յանդգնէր բացայայտ կերպով իւր ընթերցողները ծաղրածել։ Օր մը այս լրագիրն երեք չորս սիւն ամենամանր տառերով հրատարակուեցաւ, յոր մանրամասն կը նկարագրէր կեդրոնական փակարանին մէջէն փախած դաղանաց միլիադներն· հուսկ յետոյ նկարագրին ամենէն խորը միանակ փակագիծ մը կը տեսնուէր, յորում միայն հետեւեալ խօսքերը կային· «Ինչ որ վերը գրուած է՝ ամենահաւատարիմ նկարագրութիւն մ'է որ կրնայ հանդիպիլ՝ եթէ փակարանին վանդակներու զգուշութեամբ չի պահուին, ինչպէս այժմ՝ որ ամենամեծ հրսկողութիւն կ'ըլլայ»։

Լրագրոյս ծառանդութիւնը՝ Կորտոն Պենէդ հօրմէն՝ անցաւ համանուն որդւոյն, որ նշանաւոր է թէ յԱմերիկա և թէ յԵւրոպա իւր ձիոց վրայ ունեցած սիրով· բայց դինքն իրրև լրագրապետ ծանօթացնող ամենէն աւելի մեծ գործն եղաւ՝ Սգէնլիի առաքումն յԱֆրիկէ· սա արդէն ծանօթացուցած էր իւր անունն այլ և այլ առիթիւ։ Առաւօտ մը Պենէդ կաչեց զայն Սգէնլի խսկոյն եկաւ եւ գտաւ յանկողնի, վասն զի սովոր էր մինչեւ կէս օր մահաւանկողնոյ մէջ։—Սգէնլի, պէտք է որ երթաս յԱֆրիկէ Լիվինկսդընը գտնելու համար։—Շատ աղէկ։— Ե՞րբ կրնաս մեկնիլ։—Նոյն իսկ վաղը։— Շատ լաւ, ծախքերդ իմ՛ վրաս· բարի ճանապարհ։—Անկողնոյն միւս կողմը դարձաւ, իսկ մահացեալը բովանդակ աշխարհի ծանօթ է։ (Շարունակելի)

ՍԵԲԱՍՏԻԱ

ՍԵԲԱՍՏԻԱ, 14 Նոյեմբ·

Հաճեցէք յանուն արդարութեան զետեղել ազգօգուտ թերթիդ մի անկիւնը ներկայս, որ պաշտօնական հերքում մ'է Հայրենիք օրագրի մէջ Ոբէն ծածկանունամբ հրատարակուած խել մը սխալ տեղեկութիւններու, զորս Հայրենիք հիւրընկալած էր, առանց սակայն հրատարակելու վիճակիս կրթական վարչութեան կողմանէ փոխադարձ պաշտօնական հերքումն։

Ահաւասիկ պատճէնն այն գրութեան, զոր թուականէս գրեմէ ամիս մը յառաջ յղած էինք առ խմբագրութիւն Հայրենիք օրագրի։

Ազգօգուտ լրագրիդ 235րդ թուոյն մէջ հրատարակեալ յօդուած մը՝ ցաւալի էր դիտել որ բոլորովին խեղաթիւրեալ ինն կը պարդէր իւրաքանչիւր հասարակութեան՝ Սեբաստիոյ արդի կրթական կացութիւնն և ելեւմուտ։ «Ո՞ւր կերթայ տարեկան 1000 ոսկին» հետաքրքրաշարժ յառաջաբանին հանդէպ՝ փոխադարձաբար թող ներուի մեզ հարցանել թէ՝ Պ· յօդուածագիրն ո՞ւր կը գտնէ տարեկան 1000 ոսկին, մի՞ գուցէ իւր երեւակայութեան մէջ, Սեբաստիոյ համար «վիճակային եկամուտ» յորջորջուած խոշոր և առատիւ բաւական արժէքն, կը քաղկանայ երկու ազգային պանդոկներու հայոյթէն՝ որ ամենէն յաջող պարագային՝ 300 ոսկիէն անդին չ'անցնիր եւ եթէ 100 ոսկի եւս (որ խիստ դժուար է) աչակերտաց թաշակներէ և նուէրներէ գոյանայ, վիճակային եկամուտներու ընդհանուր գումարն՝ տարեկան 400 ոսկւոյ համեստ գումարի մը հաղիւ կը յանգի, բուռն ճիգերով· սոյն թուականներ այնչափ ծանրագիտ են որ Պ· Ոբիոն եթէ Սեբաստացի է, ինչպէս նաեւ ամէն անոնք որք կը կասկածին, կարող են Ազգային տումարները քննելով անձամբ ստուգել· յառաւել ևս ապահովութիւն կը յարմնք, իբրեւ պաշտօնական յայտարարութիւն, թէ պատրաստ ենք վիճակային եկամուտներու տարեկան հասոյթն թողուլ նմա՝ որ վերոյշեալ թուականներու արժէքն հաստատէ մեզ նոյն իսկ ի՝ 5 գեղջով։ Ահաւասիկ սոյն չնչին գումարաւ եւեթ՝ Ազգ· կրթական վարչութեան մեայ մատակարարել իւր անուղղակի իրաւասութեան ենթարկեալ 4 թաղային վարժարանք որք են Թորգոմեան· Ռուբէնեան· Սահակեան և Ս· Ներսէսեան, յորոց առաջին երեքին Ազգ· Անտուին կը վճարէ իւրաքանչիւրին 12 ական ոսկիէն, տարեկան 36 ոսկի և վերջնոյն տարեկան 52 ոսկի, որով 4 ին կը վճարուի տարեկան 82 ոսկի· կը մնան տակաւին իւր ուղղակի իրաւասութեան ենթարկեալ 6 վարժարանք որք են, Արամեան· Ս· Թարգմանչաց բարձրագոյն նախակրթարան, Ս· Թարգ· ընտելարան եւ ծաղկոց, Ս· Հռիփսիմեան և Պեղեքեան· և ուրիշ մը, որոց ընդհ· ծախքն ամբողջովին Ազգ· Սընտուկէն կը մատակարարուի։

Սեբաստիոյ վարժարանաց արդի վիճակին գալով՝ թող Սեբաստացւոց ողջամիտ դատողութիւնն վկայէ· խորհուրդս յ'օրէ անտի իւր պաշտօնավարութեան, գուն գործեց առնել իւր ոմանն որ ինչ անկ էր· Սեբաստիոյ վարժարանք արդէն ունին նոր ծրագիր մը եւ ներքին կանոնագիր, ըստ ծրագրի և ներքին կանոնագրի Պատ· Ուսում· Խորհրդոյ Ազգ· Կեդր· վարչութեան, տեղական հանգամանաց յատուկ՝ ինչ ինչ բարեփոխութեամբ, զոր Պ· Ոբիոն, ինչպէս նաեւ ամէն փափագողք կարեն տեսնել, եթէ վարժարաններն այցելելու ձանձրոյթն յանձն առնեն· սոյն եւ նմանօրինակ բարեկարգութիւնք գործադրուեցան եւ կը գործադրուին խորհրդոյս կողմանէ ի ձեռն կրթական մի արժանաւոր Տեսչի, որոյ գործունէութենէն եւ անձնուիրութենէն գոհ է խորհուրդս եւ Սեբաստիան ողջոյն։

Մայր վարժարանն, այս տարի, ազգին տուաւ 5 ընթացաւարտներ, որք ըստ տեղական պայմանաց և չափու, ուսեալ պատանիներ են, որոնց վկայագրեր իւրեանց արժանիքէն աւելի բան մը չեն պարունակեր։ Ըստ նոր ծրագրի քաղաքիս Ազգ· վարժարանք, ի բաց առեալ յառաջիկայ տարին, ամեն տարի պարբերաբար ազգին պիտի տան ընթացաւարտներ, գործնական կրթութեամբ օժտեալ, ինչ որ կարելի է անձուկ պիտակեով և տեղական պայմաններով· յոդուածին վերջին մասն եւս, թէ ուսուցիչք Ազգ· Անտուկէն տարիներով պահանջներ ունին, բոլորովին ստուգութենէ հեռի է· ներկայիս ի պաշտօնէ կը յայտարարեմք որ, Սեբաստիոյ համայն կրթական պաշտօնեայք, եթէ 92 յուլիսէն անդին (որովհետեւ վճարմունք եռամսեայ են) վարայ մը պահանջ ունին, ազատ են հրաժարակ ելնել և նոյն իսկ լրագրաց միջոցաւ պահանջել· վերջին եռամսեայն միայն մնացած է՝ որ պիտի վճարուի մի քանի օրէն, այսինքն հոկտ· 1ին· վերոյնշնակեալներն ի նկատի առնելով՝ բացորոշ է դիտել որ Պ· Ոբիոն առաւել օգտակար պիտի լինէր իւր բնագաւառին եթէ յորդորէր իւր հայրենակիցները բանալ իւրեանց քըսակներն Ազգ· կրթութեան գործին առջեւ· նաեւ պարտ էր յանուն ուղղամտութեան մատնանիշ ընել այնպիսիք (ազնիւ բացառութիւնները յարգելով) որք 10 փարա զղրոցական տուրք չվճարելու պատրուակաւ՝ վիճակային եկամուտներու հաշիւ պահանջելու կ'ելնեն, կը յաւելունք նաեւ թէ չպիտի դիջանինք Պ· Ոբիոնի խել մը զըրպարտութեանց պատասխանել, սակայն որովհետեւ լրագիրն հանրութեան համար է և ոչ միայն Սեբաստացւոց, ուստի յուզմունք մնաց՝ ներկայ յայտարարութիւն արժան դատուեցաւ։

Ընդունիլ հաճեցէք յանուն Սեբաստիոյ ազգայնոց կանխաւ մեր շնորհակալեաց հաւատիքը·

Ի Դիմաց Ուսումն· Խորհրդոյ
Ազգ· Դաւառ· Վարչութեան
Սեբաստիոյ Առաջնորդարանի

Ատենադպիր ՈՍԿԱՆ Ց· ԽՈՐԻՊԵԱՆ — Ատենապետ ՆՇԱՆ Տ· ՊԱՊԵԱՆ

14 Նոյեմբ· 92

Առաջնորդարան Հայոց Սեբաստիոյ

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ՑԻՇԱՏԱԿԸ

Քաղաքիս բարձանց վրայ է մեր ապագայ անդորրաւէտ օթեւան բարձրագիր եւ հովասուն, ուր կը նիրհեն մեր սիրելիք՝ ապագայ անխառն կենաց քաղցր ակնկալութեամբ։ Արդեօք ընդե՞ր ցարդ գրեթէ սովորական չէ ի մեզ պարբերաբար այցելել այն սրբազան վայր, աղօթելու ի հանգիստ ննջեցելոցն հոգւոյն և կամ ակնարկ մ'արձակելու։ Եւ սակայն, հակառակ սովորութեանց, աչնայնոյ մի երեկոյ գնացինք խմբովին վաղամեռիկ Տիկ· Մ· Տ· Ծակրեանցի գերեզմանն անդ թօթափելու մեր յուզում և մեր արտասուք, զոր տուաւ վաղամեռիկ տիկինն իւր կանխահաս մահուամբ։ Իրօք գերեզմանք տխրագեղիկ են ցորչափ եւ լինին գեղանկնեալ ծաղկամբ, չիրմք, տապանաքարիւք և դամբանք· գիւրին է երեւակայել թէ քանի տխրատեսիլ է գաւառացւոյն գերեզմանատուն իւր պարզ եւ գրեթէ ամայացեալ վիճակին մէջ· ահա թթենեաց չարքք որոց հովանւոյն ներքեւ միահոգոյն կը ննջեն ծեր թէ պատանի, հարուստ թէ աղքատ· անհուն թաղծութեամբ և պատկառանօք լցոյց զմեզ այդ տեսիլ, մանաւանդ երբ այդ տեսարանին կը միանար խորին լռութիւնը, արեւամարը մտնելու հապճեպը, աշնան տերեւաթափը, և չոր ծառոց մէջէն ցուրտ հողմի շչիւնը։

Կը քայլէինք տարտամ և երերուն, մերթ ընդ մերթ յանգէտ կոխոտելով այնպիսի անձնաւորութիւնք որք գերազանցէին յոյժ քան զմեզ մինչ Կ'ապրէինն։ Հասանք ի վերջոյ մեր սիրեցելոյն հողակոյտին։ Հոս՝ իւր ամուսնին, հոն իւր մանկիկն· գէթ մաշած ոսկերտիկ առ երի էին միմեանց։ Ուշադրեցանք ոգւով և սրտով հանդէպ այդ վաղամեռիկ տիկնոջ հողակոյտին, յիշելով իւր պէս պէս բարեմտութիւնք· իւր կրթասէր և ուսումնասէր ոգին, զոր կը ստեր յանձին իւր գաւակացն բարւոք դաստիարակման, իւր բարեսիրական ոգին որ գոգցես յատկանիշն եղած է Գորեան ընտանեաց։ Ո՜հ, քանիք ի մէնջ թէեւ ուսեալ՝ այլ զուրկ են այսպիսի բարեմտութենէ մը, ինչ՝ որ ամենակարեւոր է կնոջ դերն լաւ կատարելու յաշխարհի առտ։ Կը խոկայի մանաւանդ այդ խորհրդաւոր պահուն իւր ետրեք սիրատուն որբահիներուն վրայ որք այնքան վաղ կը զրկուէին գորովալիր մայր մը գուրգուրանքէն, տխուր զգայմունք պաչարած էին զմեզ, կը մտածէի և կ'ըսէի իւրովն եթէ ճախորդութիւնք մեր մեղայ արդիւնքն են ընդէր առնչուին այն երեք որբուհիք որ անմեղ են խպառ· այլ թուի թէ ոչ, գթառատն Աստուծոյ նպատակ չէր պատժել գնոսա այլ նովաս խրատել։

Օրն տարաժամեալ էր, հողմը կը սուլէր անընդհատ չոր ծառոց մէջէն, իսկ արեւ վաղուց մայր մտած էր և հովիտն ողջոյն որ աչնայնոյ դալկութիւնն զգեցեալ էր հանգստեան կը պատրաստուէր։ Խոնարհեցանք ի համբոյր ոգեցեալ տիկնոջ հողակոյտին լի յուզմամբ· և տխուր տպաւորութեամբք թողաք զգերեզմանատուն որոյ լոկ տեսիլ ի խոր կը խոցէր զմեզ· մանաւանդ երբ պահ մի մտածէինք թէ բազումք յայդ ննջեցելոց ոչ միայն լոկ մահուան դառն զգացումն կրած են, այլ և կարօտակէզ սրտիւք թողած են զաշխարհ ամբողջ տարիներ սպասելով իւրեանց սիրեցեալ պանդխտի գալուստն և երբ իրենց իղձ չէ գտեր գոհացումն իրենց վերջի ճրագնաժամուն միջոցին, ուղղած են իրենց սրտի վրայ նոցա մի նամակն և հուսկ ուրեմն աւանդած իւրեանց հոգին։

Մ. Գ. ՈՍԿԱՆԵԱՆ

1892 հոկտ. 30 յԱկն

ՀԷ՛Ր ԿԻՆ

Կէս գիշերուն, մթնութեան մէջ, միամենակ,
Երբ ծածկէին ամպերն՝ աստղերն ու լուսնակ,
Եռվիզերը, պարիսպներուն ըստորտ,
Մէկը, անմամն, կ'երթեւեկէր վարանոտ։

Խեղճ նամատակ ու զոհ՝ գինով իւր երկան,
Հալած՝ վատած ու խելագար կին մ'էր ան.
Լոկ չոր ոսկոր, կին մը կմախք, հերաթափ,
Որ, այն ատեն, կը պարտէր ի ծովախ։

Ցանկարծ կեցաւ, ականջն ծալած, գլխիկոր,
Երկար ատեն դիտեց ծո՛վը մեծագոռ,
Զը կշտացաւ, միշտ նայելով անշըշուկ,
Անեղամուտնչ զաղանները այդ հեղուկ,

Զորս զրկելու, պահ մ'զգալով խալ բաղձանք,
Թոյն նետուեցաւ... այլ ըշեցին զայն յորմանք...
Եւ կոհակներն, զայն զրկելով մոլեգին,
Տարին հեռուն, զոռալով երգն փանդկին։

Ո՛չ, չա՛տ հեռուն, անդունդին մօտ, խեղդուեցաւ.
Եւ հոգւոյն հետ, շոգեցեալ վիշտ ու ցաւ.
Դիակնացա՛ծ, ա՛լ փայտացած, երերուն,
Կը տատանէր վերայ փրփրոտ ջուրերուն։

Թուխ ամպերուն պատուհաններէն՝ լուսնկան
Արցունք ու շող թափեց վերայ խեղճ կնկան,
Եւ ատողերը՝ իրենց պլանին այրերէն,
Մէկ մէկ կաթիլ լոյս ցողեցին տխրօրէն։

Առաւեան դէմ, կոհակները զոռ՝ ածեց,
Դուրս նետեցին դիակն կնկան խելայեղ·
Եւ ժամերով, երկա՛ր ատեն, եզերքին
Թաց աւազին վերայ մնաց այդ ո՜վ կին։

Մարբիգիւղ ՏԱՅԲԵՐԱՆ

Պատի անտի

ՏԱՅԶԻԷԼԻ ԼՐԱՏՈՒ ՄԵՔԵՆԱՆ

Մօտերս, Փարիզի գրեթէ բոլոր լրագիրք և մէկ քանի մասնաւոր անձինք պիտի ունենան խիստ հետաքրքրաշարժ գործի մը, որուն պաշտօնն է լուրեր տալ բնակարանին մէջ, ինչպէս կը բաշխուին ջուր և կազ· ասիկա Տայզիէլի (հեռագրական գործակալութեան ի Փարիզ) լրատու մեքենան է։

Մեքենան կը բաղկանայ փոխանցիչ սարուածէ մը որ հաստատուած է գործակալութեան կեդրոնատեղին, տեսակ մը ստեղնաքան յարեւնման Հիւսի հեռագրական գործիքին, որուն վրայ պաշտօնեայ մը կը դաշնակահարէ հեռագրայուրերը· Վայրկենապէս և ինքնաբերաբար, խօսքերը կը տպուին բաժանորդներուն տունը՝ ընդունող սարուածներուն մէջ, որուն իւրաքանչիւրը կեդրոնական դանակին կապուած է էլեկտրական թելով մը։

Ընդունող սարուածէն աւելի պարզ բան չկայ։

Գրեթէ երեք խորանարդ տասնորդամէթր բիւրեղեայ արկղիկ մըն է՝ փոքր սիւնի մը փակցուած· Փոխանցութիւնը կատարուած պահուն, այս արկղիկէն կը բաղուի թերթ մը անծայր թուղթ, և բիւրեղներան մէջէն կը տեսնուի անիւ մը, որուն վրայ կը գտնուին Ֆրանսական այբուբէնի քառն և չորս գիրերը, կանոնաւոր տողերով կը շարադրէ հեռագիրները։ Մշտնջենական լրագիր մըն է, հետզհետէ դէպքերը պարզող հետաքրքիրներու աչքին առջեւ։

Շիտակը, հեռաձայնէն և թատերաձայնէն ի վեր, ելեկտրական գիւտերը զարմացուցեալու կարողութիւնը չունին։ Բայց անկարելի է չզգալ տեսակ մը սքանչացում այս նոր գործիքին վրայ, որ մեծապէս պիտի բառնայ սպասման ժամանակներն և փութացուցնէ գործունէութեան ընթացքը։

Ինչպէս այս կարգի գիւտերուն մեծագոյն մասին մէջ, կ'ըսէ «Տէպա» լրագիրը, Ամերիկացիք Անգլիացիք կանխած ենգիրան տացիք այս գիւտին մէջն ալ։ Քանի տարիներէ հետէ, Միացեալ-Նահանգաց մէջ կը գործածուին լրատու մեքենայներ։ Միայն թէ հեռագիրները մինչեւ վերջին ժամանակներս կը տպուէին մէկ հարիւրորդամէթր լայնքով թուղթերու վրայ, որք կը դժուարացուցին ընթերցման արագութիւնը։ Լոնտոնի հեռագրական էքսչէնչ ընկերութեան ճարտարագէտ Պ· Հիճինս յաջողած է հեռագրական այս ժապաւէնին տեղ հասարակ թուղթի թերթեր դնել։ Այժմ, 900է աւելի գործիներ կանոնաւորապէս կը բանին յԱնգլիա։

Փարիզի կեդրոնատեղին պիտի պարունակէ երկու չրջանակներ· մին լրագիրներուն յատուկ, միւսը մասնաւորաց։

ՀԻՒՍԻՍԱՑԻՆ ԲԵԻԵՌ

Մեծ երկրախոյզութիւն մը կը կազմակերպի դէպի արշալոյսն բնագաւառները· Ձեռնարկուն է տոքթոր Նանսէն, այս յանգուգն նորվեկացին, արդէն ծանօթ մեծ ուղեւորութեամբ մը ի Կրօէլանտ, որուն մէկ կողմէն միւսը գացածէ, 1888-1889ին, Ատլանտեան Ովկիանոսէն Պաֆինի ծովը։ Իր յատակագիծերը ներկայացուց Լոնտոնի աշխարհագրական արքայական ընկերութեան և յառաջիկայ գարնան ճամբայ պիտի ելնէ։

Կերեւի թէ յոյժ հանճարեղ գաղափար մըն է այս զոր ունեցած է Տոքթ· Նանսէն։ Հաստատ կերպով դիտուած է թէ կիսոր-տանաւոր, որք սառոյցներու մէջ բռնուած կը գտնուէին Կրօէլանտի արեւելեան եզերաց վրայ, յաջորդ գարնան նետուած էին դէպի հարաւ, առանց մեծ վնաս կրած ըլլալու, մինչ ընդհակառակն անոնք որ կը կորսուէին Պէհրինկի նեղուցին և Սիպերիոյ հիւսիսակողմը, անդարձ կ'անհետէին։ Բնական բան էր յարաբերութիւնները օրտնել այս երկու իրողութիւններուն միջեւ և հետեւցուցել թէ հոսանքներ, Սիպերիոյ եզերքէն ճամբայ ելնելով, կ'անցնէին բեւեռային ծովերը Կրօէլանտա կանգ առնելու համար։

Տոքթ· Նանսէն ուսումնասիրեց այս ենթադրութիւնն որ այսօր ստոյգ կ'երեւի իրեն, և, աշխարհագրական ու տեղագրական այլ ապացոյցներուն մէջ կուտայ հետեւեալը· այսինքն թէ «Ժաննէթ»ի բեկորները, որ 1881ին կորաւ Սիպերիոյ ծովերուն մէջ, քանի մը տարի ետք երեւան ելան ճիշդ Կրօէլանտի արեւելակողմը, անցնելէ ետք,—երկրասոյզը կ'ապացուցանէ զայդ—Ֆրանսուա Ժոզէֆ երկրին հիւսիսէն, առաւել կամ նուազ հեռաւորութեամբ բեւեռէն։ Այս հոանքին գոյութիւնն երբ այս կերպով կը հաստատուի, Տոքթ· Նանսէն կ'որոշէ օգուտ քաղել անկից։

Սիպերիոյ Լենայի գետաբերաններէն ճամբայ պիտի ելնէ յառաջիկայ օգոստոսին, վասն զի գիտած է որ այդտեղ է հոսանքին չուկէտը, որմէ տարուելով, քանի մը շաբաթէն պիտի գտնուի Լիաքօֆ կղզիներուն կամ Նոր-Սիպերիոյ հիւսիսակողմն, և յառաջ պիտի երթայ որչափ որ բաց ծով գտնէ իր առջեւ։ Երբ, ձմրան, սառոյցներէն պաչարուի, հանդարտօրէն անոնց հալումին պիտի սպասէ, ապահով ըլլալով թէ գարնան իր հոսանքն աւելի հիւսիս պիտի տանի զինքը, և այսպէս շարունակաբար այնքան տարի օրքան պէտք ըլլայ Կրօէլանտան ծովերը տարուելու համար։ Եւ Տոքթ· Նանսէն անանկ վստահութիւն ունի իր գաղափարին վրայ որ իր նաւուն կորսուելուն պարագային իսկ կը հաւատայ թէ պիտի յաջողի իր ձեռնարկին մէջ· սառոյցի այն զանգուած որ զինք պիտի ընդունի անհրաժեշտ պարէններով, ուղղակի պիտի երթայ, կ'ըսէ, հոն ուր տարուեցան «Ժաննէթ»ի բեկորները, և այսու իր հաշիւները կը ճշդուին և իր նպատակին կը հասնի։

Տոքթ· Նանսէնի նաւն արդէն շինուած է· փայտեայ է, արտակարգ թանձրութեամբ, սառոյցներու ճնշումին դիմադրելու համար, 35 մէթր երկայնքով և յոյժ լայն, կարելի եղածին չափ քիչ ցըցուածներով· թէ՝ առագաստով և թէ շոգիով պիտի երթայ, 5—7 տարուան ուտեստ պիտի պարունակէ, և մէջը պիտի գտնուին տասներկու նաւազներ, խնամով ընտրուած, հաստատամիտ եւ վստահելի։

Աչխարհագրական ժողովին մէջ մեծաժխոր ծափահարութիւններով խանդավառ ընդունելութիւն գտեր է անվեհեր երկրախոյզին այս յայտարարութիւն։

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Օր մը, Օքսֆորտի համալսարանի աշակերտներէն միոյն հօր սպասաւորը կուգայ զինքը տեսնելու և իւր ծնողաց կողմէ բարեւներ կը բերէ։

—Շատ աղէկ, տունը ամենքն ալ լա՞ւ են· ուրիշ ի՞նչ լուր կայ։

—Ոչինչ, միմիայն հօրդ սիրելի տատրակը մեռաւ։

—Ամենը՞ս է, ի՞նչէն մեռաւ խեղճ կենդանին։

—Կերած մսին շատութենէն։

—Ի՞նչպէս, ո՞վ տուաւ։

—Ո՞վ, հօրդ կառքին չորս ձիերը։

—Ի՞նչ, անո՞նք ալ մեռան, չ'բացա՞տրես, չը՛ւտ խօսէ։

—Ա՛հ, տէր իմ՝, գեռ չատ կ'ապրէին։ Եթէ խեղճ անասուններուն երեք ժամ շարունակ ջուր կրել չ'տային։

—Ջուրը ի՞նչ պիտի ընէին։

—Բռնկած տուներնիդ մարելու համար։

—Ի՞նչ, տուներնիս ալ այրեցաւ, էյ հրդեհին պատճառը ի՞նչ էր։

—Եթէ մեր մարդիկ իրենց ձեռքի ջահերով քիչ մը զգոյշ ըլլային, այս ադետալի արկածը չ'պիտի պատահէր։

—Ջահերուն ի՞նչ պէտք կար։

—Ձեր Տիկին մօր թաղման հանդիսին համար։

—Ի՞նչպէս, ի՞նչպէս... մայրս մեռաւ եւ գեռ նոր կուտա՞ւ լուր,—ըսածներդ բան մը չ'նմ հասկնար, Ճո՛ն։

—Կարծածնուդ չափ չ'հասկնալիք բան մը չէ, միտ մը անոր յանկածական մահուան պատճառ եղաւ։

—Բայց Ճո՛ն, Աստուծոյ սիրոյն, չուտ խօսէ, մօրս մահուան պատճառ եղող վիշտը ի՞նչ էր։

—Օ՜հ, այդ մասին յանցանքն իրը չէ, Պէգին՝ մօրդ սպասուհին, ասկէ վեց ամիս առաջ, նմանը չտեսնուած դարավերջիկ վայելուչ հագուստով մը, բարձր դասու ընկերութեան մը մէջ տեսնուեր էր, ահա այս ջնջին պատճառն էր մօրդ վիշտը։

ԼԻՈՆ-ՇԱ

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԲՐԻՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ այրուածոց կեղբուածներու։

ԳԵՐԱԶԱՆՑ մարթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մասին, և գոյնի պահպանման։

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մարթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւնարթութեանց։

Կը վաճառուի ամէն դեղարաններու եւ դեղօրեից ու անուշահոտութեանց վաճառանոցներու մէջ։

Գործակալ եւ ներկայացուցիչ ի Կ· Պոլիս Մ· Ս· ՖԻԼՕՅԼԻԽ

Կալաթա, Մերթէպանի փողոց, Գընաճեան-խան։

ԱՊԱՌԻՍ ՀԱՅԹԱՅԹՈՒՄ ԳԻՐՔԵՐՈՒ

ՊԱՅՄԱՆԷ ՎԱՃԱՌՄԱՆ

Գիրքերը կը տրուի Փարիզի գնով

100 ֆրանքի և ասկից պակաս ամէն յանձնարարութեան համար վճարումը պիտի ըլլայ ամսական

ՀԻՆԳ ՖՐԱՆՔ

Փոխադրութեան ծախքը գնողն վրայ։

Մէկ հետ յայտարարութիւն չուղեցող անձերէն կը խնդրուի որ երաչխաւորութիւն մը ուղարկեն վրայ։

Ա· Տ· ԶՈՒՍՀԱՆԵԱՆ

Գալաթա, 10, Թավլաք խան, Գալաթա 10,

331

5

ՏՕՔԹՕՐ

Պ· Ց· ԲԻՒԶԻԿԵԱՆ

Այս անգամ Իւսկիւտար Իշտարիէ Սարայի Սեղբոս փողոց Թիւ 9 տունն փոխադրուած ըլլալով՝ հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր եւ կը դարմանէ ամէն տեսակ արտաքին եւ ներքին հիւանդութի

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹ ԱՆԳ. ՈՍԿԻ 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ,

Հիմնեալ է Լնդնոյ յամսն 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է որոյ բաժնետէրերը են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի փոխուց հատոյց։

34

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և դայծակոյ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու մասնիշապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց

Թիւ 11, և 12, Սանտալէը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա. ԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Գրամագլուխ Ֆռանք 8,000,000

Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890 » 6,165,860

Տարեկան հասոյթ » » » 14,135,925

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր տակագնօք

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱԼՈՒԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան 12, 13, 14.

ՖՈՒԱՆՔՖՈՐԹՈՒԱՔ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Գրամագլուխ Ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ Ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։

Այն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկ. Ֆիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամ գլխաւոր պահեստի դրամն է Ռուբլի քան 100,000,000 Ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷՐԻՐ

Տպիրէն ասքէրիեէ մէրպուլաթքընտան Կալաթատա հարիգ գուլէսի իթթիսալինտէ վագը գաբաղոլխանէ արասը քիրաեա վիրիլէճէկինտէն իսթիճարա թալիպ օլանլարը թէրլիսի սանի նիհաեէթինէ գատար հէրայիթինի անլամագ վէ բէյ սիրմէք իւզրէ մագամը Սէրասքէրի մուհասէպէսի տպիրէսի չիպէի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի։

Նո. 40 3—3

Ամէն անոնք, որք կ'ուզեն ճավայի և Զէյլոն ճշմարիտ թէյ խմել, պէտք է գիտնան կ. Պոլսոյ, Պահչէ-Գաբու, ճէլալ պէյ խանի կից թիւ 10 ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ և ԻՍԱԳՈՒԼԷ-ն վաճառատունը, որու զանազան տեսակ թէյեր թէ՛ տեսակի ազնուութեան, թէ՛ ճաշակի և հոտի անուշութեան և թէ՛ գիներու աժանութեան կողմանէ անհամեմատելի են։

Ցիչեալ վաճառատուն թէյերը Թուրքիոյ բոլոր թէյավաճառաց քով կը գտնուին ի վերեւ գրուած մարքայով, որու կեղծերը եղած ըլլալով պէտք է զգուշանալ։

342 6—50

ԼԱՆՔԱՇԱՅՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՄԱՆՉԷՍԹԷՐ

Հիմնեալ 1852 թ.

Դրամագլուխ Անգլ. Ոս.	3,000,000
91 դեկ. 31ին աւանդ տրուած գումար	1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ	1,635,903
Հասոյթ 1891 ին	1,851,329

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կապահովի ամէն տեսակ շէնք, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայքն ընկերութիւնն ընկերութեան, 1 և 2 Իպրէմ փաշա խան, Ղալաթիա

Վնասի առնն ապրագ և խոշմարտ վճարումն։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, 1 և 2 Իպրէմ փաշա խան, Ղալաթիա

ՐԻՉԱՐԴ Մ. ՊՈՆՏ
Նորերկրագրագիր
257 ՊՈՆՏ, ՍԷԼԼԷՐ ԵՒԷՆԿ.

COMP' RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երեքեւկուքիւնք

Ռշ. 23 5 Օտեսայի ուղղակի ուղղանգամ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ 24 6 Աէրսատրիոյ ուղղակի ուղղանգամ ժամ 6ին յետ միջօրէի։ Պիրէեսի մեկնում։

Հշ. 25 7 Սէվաստոպոլի ուղղանգամ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 25/7 Ուղղանգամ գեղի փոքր Սրեղ Նաւահանգիստները մինչեւ պանտուս առաւօտեան ժամ 11ին։

Նշ. 26/8 Օտեսայի ուղղանգամ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ադ. —Իսկ. 25/6, երեքշաբթի օրը կ պրսնեն գեղի Սուրիոյ Նաւահանգիստները մեկնում։ պուտրոր Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանգիստի Թրիբոլի Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Նայիտ գացող շոգենաւեր։ 2

Արտօնատէր Ս. ՏԱՐԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Սպեղանման թուղթ Ֆաեառ եւ Պլէյն, կէս դարու յաջողութիւն։ Դերազանց դեղ ի բուժումն հաբէսնէի, կոբէսնէի բուբէսնէոց, յոտաբոլ, ցաուբոս, գլխացաւերու, վերտիգոս, լրտաքին ընտիր դեղ ընդդէմ կոչտերու և այլն։ Կը ծախուի բոլոր դեղարանաց մէջ։ Ստորագրութիւն պահանջել։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

ՄԵԾ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԲԱՑՈՒՄՆ Ա. ՀԱԱՍ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՃԱՌԱՏԵՂԻՈՑ

որ ի Ղալաթիա, փողոց Վէյվոտա, Նորատունկեան Խան, Թիւ 6, 7 և 8

Ի 1/13 Նոյեմբերի 1892

Զանազան և հոսք բեղոյրք, կանանց գլխու ծածկոյք, Սեղանի ծածկոյց և անձեռոցներ, ձերմակեղէնք, Սրփիչ, Թաշկինակ, անկողնոյ ծածկոց, Քօրսէ, կանանց շապիկներ, գիշերազգեստներ, և այլ տեսակ կանանց վերաբերեալ իրեղէններ։ Անուշահոտ նիւթեր և այլն և այլն։

Կը խնդրենք արգոյ հասարակութենէն այցել մեր վաճառատունն ուր հետեւեալները կը վաճառուին աժան գիներով և յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԳԻՆ 306

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈԹԻ ՕՀԵԲԷԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԵՆ ՋՈՒՏ ԻՒՂ

Լիովին ոչ ըստ Ի տարբերութեան Գատարանալ մեռած ՍԿՈԹԻ և ՊՈՐԻՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կարիք չունի ախորժահամ է

Մորթ մեռած հոտ իւղի բոլոր յատկութիւններն զատ, իրոֆոսֆիդներու յատկութիւնները ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղղաձուութիւնը

Բժիշկներն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատար ի Կ. Պոլիս, ՀՈՒՍԻԷՐ ԵՒ ՀԻՒԵԼ

NEVRALGIES ՋՂԱՑԻՒ ԱՆԹԱՐՈՒԹԻՒՆ, և ՀՅՍԱՅԻՆ բոլոր հիւանդութիւնք կը բուժեն ՏՈԲԻՆԻԷՆ ԱՆԹԻՆԵՎՐԱԼԳԻՔ դեղահանեներով։ Տուփը 3 Ֆր.—Պարանոյ գործարանատերը Միւլհաուզ դրշմը, կեղծարարներէ՝ Դեր. Ռոպքէ, 23, Մռնէ փողոց Բարիզ։ Ի Կ. Պոլիս Մէկիէրի և ընկ., դեղավաճառք, և ամէն շուք դեղարաններ։

ԱՌԱՋՐՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԱԿ

Մրթեն-եկ Անգլիոյ, կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջև

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՎԼԷՆ

Առաջին	Թոշակ	Առաջին	Թոշակ	Առաջին	Թոշակ
Ալպանիա	2000	Ֆլորենտիկ	1600	Բալէարեան	3200
Անգլիա	3000	Կուլիւնա	5500	Բանտեր	1700
Աբօլլո	5500	Կիրտանա	2200	Բրտիէ	1500
Արկտ	2300	Կօզա	1800	Բոլս	1000
Արիոսոպ	2000	Կրանտա	2200	Բանիֆէս	2800
Գասանա	3000	Հիրտ	2000	Բրիտիշ	4400
Գորտոնիա	2200	Հիտալկա	3800	Բրինտլէ	3200
Գասալ	2000	Հինտու	7000	Բոլոր	3000
Գէրմանիա	8800	Հումտէք	1200	Բոսէ	3500
Գէրտ	2600	Ալտկա	5000	Բոլտարիս	3500
Գանիսոս	2500	Հիտնա	2300	Պարէրս	4000
Գամէ	2100	Գէլտ	2000	Պանտիսկ	6200
Գաբա	2000	Գրէրնս	4200	Սարգիս	2000
Գոմս	2700	Գանտա	2200	Սիրիս	2000
Զէրակա	5000	Լէս	2000	Սորենտա	4300
Գլոս	3500	Լէբանոն	4500	Թ. Ռուսլան	3000
Գոլտրոս	3400	Լիվոնա	3000	Թանրոս	1200
Տիգս	2500	Լարս	1500	Թոսիս	2800
Տանիս	2500	Մարտկա	4300	Թորբիս	900
Տուրս	4800	Մարգէլլ	6500	Ուրպիս	5000
Տրաս	2100	Միս	2000	Վարիուրս	5000
Իսրանամ	2600	Մուրիս	3100	Եէս	3600
Լիսարտա	3000	Դիս	2000	Զէրտա	1000
Լէրիթ	3200	Օրլանա	3000	Տիֆտիսէ	200
Տրաս	2800	Օթելլ	5000	Զէրտ	200
Տարտ	800	Սպրանա	4500	Զէրտ	140
Տիս	700	Օդէս	2000	Մոսքիթ	120
Էմբրէզ Մոնարք					8000
Էրեսիթի Մոնարք					8000
Լարգէթ Մոնարք					810

«Բայլոս» շոգենաւը, նաւապետ Մաքրոմ, ընդհանուր վաճառքով Հալէպ ասատ հասած, պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

«Սակ» շոգենաւը, նաւապետ Ուսդան, ընդհանուր վաճառքով Հալէպ մեկնած է ամսոյս 28ին և դեկտ. 12ին ասատ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար դիմումներ կ'ընդունի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՐԻՇՈ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քրիստիանք Միլլէր Խան, Ղալաթիա

293

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒՆԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՔԱՋՐՈՅ ԵՂԱՆԱԿ

ԹԻ GRANDE GRILE։— Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի մեծացում, ներքին գործարանաց խցմունք, խաղային քար և այլն։

HOPITAL.— Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, զժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն։

CELESTINS.— Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), սպիտակուց—միզական (Ալբումինիւրի)։

HAUTERIVE.— Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարախտութիւն, սպիտակուց—միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քաքսիւլին վրայ։

Կ. գտնուի դեղագործական Անգլիական մթերանոցն և Պոլսոյ բոլոր եղագործաց քով։

2203

ԳԻՏԵԼԻՈՒ ԻՆԻՆ

1. Սորոգչեալ վագրեկներեր կը ցուցնեն իրենց ժամը 6ին և առաւաւոտ ժամը 5 59ի միջև եղած գիշերուան ժամերներ։

2.—Կ. Պոլսոյ արուարձանաց ժամանակացոյցը մանաւոր ցուցակ մը է եղած։

3.—Զանակոյժի տիւնակաց մէջ կառախմբոց մեկնման ժամանակը պէտք է կարդալ վերէն-վար, և ոչ ակոյժի տիւնակաց մէջ վարէն վերս։

4.—Թիւ 321 վագոն կառախմբոյն ի Թրնովա—Սեմնիլի կը հաղորդեցնի 7 Թիւ ապրանքատարական կառախմբին։ Հետ։

5.—Թիւ 322 վագոն կառախմբոյն ի Թրնովա—Սեմնիլի կը հաղորդեցնի Թիւ 4 ապրանքատարական կառախմբոյն և Թիւ 131 վագոն կառախմբին հետ։

6.—Թիւ 621 խառն կառախմբոյը Սիլիսի մէջ կը հաղորդեցնի՝ Զիլեզիլէ գացող Թիւ 522 ու Սելամլիկ գացող Թիւ 513 խառն կառախմբոց հետ։

7.—Մարմարայի վրան մը աւելցուած է Թիւ 7 և 4 պայմանագրական կառախմբոց, որոնք եկան ճանապարհային չբնակած օրերն, այսինքն.

Կ. Պոլսոյ մեկնող Թիւ 4 կառախմբին } կիրակի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի ուրբաթ և շաբաթ օրերը

Պելովայէն մեկնող Թիւ 7 կառախմբին } կիրակի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը

Ուղեւորք կրնան զայնս ի կիր առնելու յանուանական սակ մը վճարելով։

Ա. կարգ Բ. կարգ

Ֆր. 10.— Ֆր. 7.— Ի Պոլսէն Ադր. Պոլսոյ համար կամ փոխադարձաբար

» 12.— » 9.— Ի Պոլիս Փիլիպ Պելովայի համար կամ փոխադարձաբար

8 —Աբեւելեան եւրոպայի ժամանակը [Ա. Ե. Ժ.] 4 վայրկեան առաջ է Կ. Պոլսոյ տեղական ժամուն վրայ։

9.—Մէջին եւրոպայի ժամանակը [Մ. Ե. Ժ.] 32 վայրկեան ետաջ է Սելամլիկի ժամուն վրայ։

ՅՆՈՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԵՑ

ԳԻՏ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԵԼԼՈՎԱ

Արեւ. Ճեղ. Թ. 2 Բ.եր. Ա.Բ.գ.	Կիր. Խառն Թ. 4 Ա.Բ.գ.	Կիր. Խառն Թ. 62 Ա.Բ.գ.	Կիր. Խառն Թ. 139 Ա.Բ.գ.	Կիր. Խառն Թ. 124 Ա.Բ.գ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կիր. Խառն Թ. 123 Ա.Բ.գ.	Կիր. Խառն Թ. 131 Ա.Բ.գ.	Կիր. Խառն Թ. 61 Ա.Բ.գ.	Կիր. Խառն Թ. 7 Ա.Բ.գ.	Արեւ. Ճեղ. Թ. 5 Ա.
ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	Մարդ. Պոլիս ... ժամ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
7 20	8 15	6 30			Գումրգաբու ...		8 32		8 22	4 00
		6 41			Եէսիլգիւլ ...		8 23			
		6 53			Մարդիկիւղ ...		8 07			
		7 12			Ալիթէֆանա ...		7 44			
		7 26			Գիւրշիւք—Զէյմէնէ ...		7 22			
		7 45			Գրաթա—գուլէ ...		7 07			
		8 29			Հարբիէյ ...		6 22			
	9 33	9 05			Զաթալճա ...		5 56		6 58	
		9 45			Գարապէգ ...		4 53		6 17	1 50
9 52	10 51	10 25			Սիլիվրի ...		4 20			
		11 27			Զեյթինբուրնու ...		3 29			
	12 12	12 09			Զեյթինբուրնու ...		2 37		4 33	12 09
	12 14	12 40			Զաֆերիա ...		2 12		4 33	12 04
	12 46	1 41			Զորլու ...		1 26		3 56	
12 04		2 33			Մարմարա—Գէրեքլի ...		12 26			
		3 05			Սէրէյլէր—Զէյթիլիք ...		11 53			
	2 26	3 44			Լիւլէ—Պուրկազ ...		11 16		2 26	
2 05	2 58	4 30			Պազար—Լուլի ...		10 39		2 00	9 33
		5 13			Բարգիս—Գէրեքլի ...		9 40			
	3 38	6 05			Ուզունճէվիզ—Գէրեքլի ...		8 56		12 30	
	4 16	6 47			Գուլէրէ—Պուրկազ ...		7 46		12 31	8 09
		7 14			Ռուլի ...		7 14			
		7 30					6 25			
4 21	5 09		3 15		ժմ. Ադր. Պոլիս ... մկ.				11 37	7 14
4 29	5 19		4 07		մկ. Գարագէչ ... ժմ.		1 25		11 22	7 09
			4 57		ժմ. Մարմարա բարլա ... մկ.		12 32			
5 23	6 12		5 17		մկ. Հարամանլը ... մկ.		11 39		10 27	6 12
5 31	6 32		6 35		մկ. Գոնֆրանլը ... մկ.		11 19		10 02	6 07
6 14	7 18		6 55		ժմ. Թրգնովա—Սեմնիլի ... մկ.		9 54		9 18	5 23
6 20	7 38		7 32		մկ. Գարագիւղ ... ժմ.		8 48		8 59	5 18
	8 01				մկ. Գարագիւղ—Հարպէրլի ... ժմ.		8 01		8 35	4 33
	8 11			10 10		12 50			8 25	4 18
	8 47			11 50	Գարագիւղ—Հարպէրլի ...	12 06			7 52	
	9 34			1 07	Սեմնիլ—Մարմարա ...	10 50			7 05	
	9 59			1 49	Բարգալը ...	9 58			6 39	3 06
8 38	10 25			2 24	Գարագիւղ—Ամանիսլը ...	9 04			6 14	
9 23	10 44			2 49	մկ. Փիլիպէ ... մկ.	8 25			5 54	2 17
9 33	11 04			3 20	մկ. Գարագիւղ ... ժմ.	7 51			5 34	2 12
	11 58			4 41	Թրգնովա Բարգարիզ ... մկ.	6 45			4 43	
	12 22			5 12	ժմ. Բարամիզ ... մկ.	6 00			4 17	
	12 23				մկ. Գէլէվա ... ժմ.				4 16	
11 10	12 44				ժմ. Գէլէվա ... մկ.				4 09	12 44
3 20	1 29				Պոֆիա				12 34	15
3 10	9 50				Նէրէ				5 51	9 20
8 45	4 18				Գէլէրա				10 58	32
9 40	1 20				Պուտարէզի				2 40	3
3 16	7 20				Վիլլանա ... մկ.				8 30	

ԳԻՏ ՄԵԼԱՆԻԿ—ԻՒՍԳԻՒՂԻՊ—ՍՊԷՏՋԷ

Կիր. Խառն Թ. 512 Ա.Բ.գ.	Կիր. Խառն Թ. 522 Ա.Բ.գ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կիր. Խառն Թ. 523 Ա.Բ.գ.
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.
5 10			10 15
5 14		Սէլամլիկ (Պիւրֆէլ) ... ժմ.	9 44
6 21		Թոքսին ... մկ.	9 04
6 48		Ամասիա ...	8 44
6 53		Գարասու ...	8 34
7 31		Կիւմիւշէ ...	7 59
8 05		Կէորէլի ...	7 13
8 13		Միհալիչ ...	7 06
8 47		Մարմանճա ...	6 32
8 57		Տեմիրգաբու (Պիւրֆէլ) ... ժմ.	6 17
9 42		մկ. Գրիմլաղ ...	5 48
10 21		Վ. Էնիշ—Կրաչա ...	5 00
11 08		Գեօրքիւրիւ ... ժմ.	4 10
11 18		մկ. Զէյդէնիա ...	4 00
12 06			3 17
12 42			2 41
1 06		Իինսիիրի (Պիւրֆէլ) ... ժմ.	
1 47		մկ.	
2 42		Աշամլար ...	2 20
3 15		Գուսմանիա ...	1 44
3 43		Թարանտիէլ ...	1 07
3 56		Բիւշիա ...	12 29
4 21		Պուգաճիէլ ...	12 04
4 34		Պարլիէնէլէ ...	11 46
		Զիրէնճիլ ...	11 16
			11 00
9 38		Նէրէ	5 51
4 42		Գէլիրա	10 38
1 20		Պուտարէզի	2 40
2		Վիլլանա ... մկ.	8 30

ԳԻՏ ԻՒՍԿԻԻԿ—ՄԻԹՐՕՎԻՏԱ

Կիր. Խառն Թ. 622 Բշ.եր. Ա.Բ.գ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կիր. Խառն Թ. 621 Բշ.եր. Ա.Բ.գ.
7 15	Իւսքիւպ (Պիւրֆէլ) ... ժմ.	12 29
8 22	Լչէչան ... մկ.	11 36
9 17	Բաբանէք ...	10 59
10 27	Վէրիզվէց	10 12
11 20	Լիբչիան	9 11
12 13	Բրեշթինա ...	8 16
12 58	Վուչիթրն ...	7 22
1 15	Միթրովիցա ... մկ.	7 00

ԹՐՈՆՕՎԱ—ՍԵՄԵՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կիր. Խառն Թ. 321 Բշ.եր. Ա.Բ.գ.	Կիր. Խառն Թ. 328 Բշ.եր. Ա.Բ.գ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կիր. Խառն Թ. 322 Դշ.երբ. Ա.Բ.գ.	Կիր. Խառն Թ. 324 Բշ. Ա.Բ.գ.
9 15	1 40	մկ. Թրնով-Սէնիլի ... ժմ.	7 20	9 49
9 38	2 25	Գարաբուռնար	6 46	9 15
11 03	3 32	Բանսն—Մէկլէսի	5 48	8 14
12 13	4 43	Եէնի—Զագրա	4 42	7 09
1 11	5 41	Սիրիոս—Բրմանլը	3 41	6 18
2 00	6 30	Իամանլու ... ժմ.	2 40	5 10
6 58		մկ. Գուրկալ ...	9 40	

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱԼԱՃ

Կիր. Խառն Թ. 221 Բշ.եր. Ա.Բ.գ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կիր. Խառն Թ. 222 Դշ.երբ. Ա.Բ.գ.
7 51	մկ. Ա. Պոլիս ... ժամ.	6 33
8 47	Ուրլի	5 58
9 33	Գուլիլի — Գուրկալ	5 30
10 10	Տիմիթօքա	4 38
11 22	Սուֆլի	3 31
12 20	Պիտիլի	2 31
1 21	Ֆերէք	1 29
2 22	ժմ. Ցեան—Ալաճ ... մկ.	12 20